

Z CZTERECH STRON GMINY

BIULETYN INFORMACYJNY GMINY SIEPRAW

Siepraw na stronie internetowej: www.siepraw.pl
Zapraszamy do odwiedzania!

Nr 3 (106) / 2024

Egzemplarz bezpłatny

Marian Gawalewicz

W Dzień Zaduszny

Na bożej roli groby się plenią
Z serdecznych rosną strat,
Każda mogiła skryta zielenią -
To smutny śmierci kwiat.
W każdej mogile pod ziemią czarną
Wkopano serce czyjeś, jak ziarno;
A gdy miłością za życia było -
Wschodzi pamięci kwiat nad mogiłą....

Po bożej roli, w bródzy zoranej,
Wciąż chodzi śmierci pług,
Każdej mogile, łzami oblanej,
Sam błogosławi Bóg.
Bo kto za życia kochał goręcej,
Za tym łez ludzkich popłynie więcej,
I żalów więcej u niebios progu
Za zmarłym świadczy ludziom i Bogu....

A kto tu bardziej na łez padole
Kochał i cierpiał, czuł,
Kto z grotem w piersiach, z cierniem na czole
W mogilny spada dół -
Tego jak dziecię chore i senne
Wyżej, w krainy ciszy promienne
Z mogilnych mroków, z ziemskiego cienia
Wznosi skrzydlaty duch ukojenia.

Odnowiona Figura Pana Jezusa na sieprawskim cmentarzu

Półkolonia
str. 13

Półkolonia
str. 13

Półkolonia
str. 13

Erasmus +
str. 9

Gra terenowa
str. 12

Gra terenowa
str. 12

Gra terenowa
str. 12

Pola chwały
str. 12

Wieści gminne...

Informacja o bieżącej pracy Rady Gminy

Minęły pierwsze miesiące pracy Rady Gminy w nowym składzie, w tym czasie Radni obradowała na trzech sesjach. Odbyły się także trzy wspólne posiedzenia Komisji Rady Gminy Siepraw oraz dwa posiedzenia Komisji Rewizyjnej.

Na sesji Rady Gminy Siepraw, która odbyła się 11 lipca 2024r. zajęto się kwestiami ważnymi dla funkcjonowania placówek oświatowych w naszej gminie. Podjęto uchwałę w sprawie regulaminu przyznawania i wypłacania niektórych wynagrodzeń nauczycieli: dodatku motywacyjnego, dodatków funkcyjnych dla wychowawców klasy (kwota uzależniona jest od liczebności klas), dyrektora i wicedyrektora oraz wynagrodzeń wynikających z godzin ponadwymiarowych. W odrębnej uchwale ustalono obniżki tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze.

Uchwalono również jednolite dla wszystkich szkół kryteria rekrutacji kandydatów zamieszkałych poza obwodem szkoły publicznej, którzy mogą być przyjęci do klasy I po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego, pod warunkiem, że dana szkoła nadal dysponuje wolnymi miejscami.

W osobnej uchwale wyrażono zgodę na wykonanie dokumentacji projektowej budowy ścieżek pieszo-rowerowych w ciągu dróg powiatowych Nr 1947K w Sieprawiu i 1951K w Sieprawiu i Łyczance.

Zdecydowano również udzielić z budżetu Gminy Siepraw na rok 2024 dotacji w wysokości 135 237,34 zł dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Michała Archanioła w Sieprawiu, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wykonania prac konserwatorskich i remontowych kościoła św. Michała Archanioła w Sieprawiu wpisanego do rejestru zabytków. Prace mają objąć czyszczenie i impregnację pokrycia gontowego dachu, renowację dzwonów (wymianę skorodowanych serc oraz skorodowanych połączeń śrubowych) oraz wykonania zabiegów pielęgnacyjno-technicznych w obrębie drzewostanu.

Dotację z budżetu Gminy Siepraw na rok 2024 w wysokości 333 865,01 zł przyznano Stowarzyszeniu Przyjaciół Ziemi Sieprawskiej w Sieprawiu z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wykonania prac remontowo-konserwatorskich drewnianej kapliczki przy ul. Jana Pawła II w Sieprawiu. Należy podkreślić, że obie dotacje mają służyć zabezpieczeniu dobra wspólnego, jakim są wspomniane obiekty, będące spuścizną po naszych przodkach i wzbogacające walory turystyczne Sieprawia.

Poważnym problemem, z którym borykają się mieszkańcy naszej gminy i nie tylko oni, jest ogrzewanie domów. To duży wydatek, a wybór źródła energii nie jest łatwy w obliczu ciągłych zmian i tymczasowości pojawiających się przepisów. Niemniej jednak wydaje się zasadnym poparcie budowy magazynów energii, zwłaszcza, że wielu mieszkańców korzysta z paneli słonecznych. Rada Gminy wyraziła więc zgodę na przystąpienie Gminy Siepraw do porozumienia międzygminnego na rzecz realizacji projektu „Montaż Magazynów Energii na obszarze LGD Turystyczna Podkowa” realizowanego w ramach

naboru Działania 2.7 Wsparcie rozwoju OZE - dotacja, typ projektu A, Magazyny energii w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027.

Dokonano także uzupełnienia składów Komisji Rewizyjnej, w skład której wszedł radny Robert Sikora oraz Komisji Budżetu i Finansów, której członkiem wybrany został radny Jan Firek.

Na sesji w dniu 29.08.2024r. przyjęto uchwałę o współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i turystyki, rozwoju współzawodnictwa sportowego, krajoznawstwa oraz organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, przeciwdziałania patologiom społecznym, działania na rzecz niepełnosprawnych, wspierania organizacji ubiegających się o pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych. Na realizację programu w 2025 roku Gmina planuje przeznaczyć kwotę 160 800,00 zł.

O wsparcie finansowe zwróciła się Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wszystkich Świętych w Zakliczynie, której z budżetu Gminy Siepraw na rok 2025 udzielono dotacji do kwoty 200 000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wykonania renowacji okien wraz z zabytkowymi witrażami w kościele pw. Wszystkich Świętych w Zakliczynie. Podjęto także uchwałę w sprawie zmiany uchwały Budżetowej Gminy Siepraw na rok 2024.

Przychody gminy Siepraw za rok 2024 to 12 621 170,00 zł a rozchody to 1 600 000,00 zł (spłata kredytów).

Na ostatniej sesji rady gminy, która odbyła się 18.09.2024r. podjęto uchwałę o przyjęciu Strategii Rozwoju Gminy Siepraw do roku 2030 opracowanej w oparciu o analizę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej naszej gminy. Wcześniej, 26.06.2024r. odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Rady Gminy Siepraw, na którym radni jeszcze raz pochyłili się nad zaproponowaną strategią rozwoju. Szczegółową informację dot. Strategii przedstawia odrębny artykuł w nin. Biuletynie.

Cały obszerny dokument powstały w oparciu o naukowe analizy i we współpracy z przedstawicielami społeczności gminy można znaleźć na stronie: BIP Urząd Gminy Siepraw.

Podjęto także ważne uchwały dotyczące bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców, a więc w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z Powiatem Myślenickim porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Siepraw zadania publicznego Powiatu Myślenickiego związanego z wykonaniem dokumentacji projektowej i przebudową pobocza gruntowego na chodnik z kostki brukowej przy drodze powiatowej Nr K1948 (ul. Kamionka) oraz z wykonaniem dokumentacji projektowej i budowy peronu przesiadkowego na ul. Kamionka w Zakliczynie na działce nr 586/1 i związanego z wykonaniem dokumentacji projektowej i budowy peronu przesiadkowego na ul. Lipowej w Sieprawiu na działkach nr 1200/5 i nr 1200/9.

/Aleksander Suder
Przewodniczący Rady Gminy/

Przyjęto Strategię Rozwoju Gminy do roku 2030

Na sesji Rady Gminy Siepraw w dniu 18 września 2024 r. została przyjęta Strategia Rozwoju Gminy do roku 2030 po prawie rocznym przygotowaniu, które obejmowało m. in. diagnozę społeczno-gospodarczą, analizę SWOT, warsztaty strategiczne, konsultacje społeczne oraz konsultacje z sąsiednimi gminami i wyznaczonymi instytucjami, ewaluację projektu oraz uzgodnienia środowiskowe.

Strategia Rozwoju Gminy Siepraw do 2030 roku to dokument, który diagnozuje podstawowe uwarunkowania i potrzeby rozwojowe oraz potencjał Gminy, określa wizję i cele rozwoju oraz zestaw działań, które posłużą do ich realizacji, wreszcie kieruje wytyczne dla dokumentów wdrożeniowych i aktów planowania przestrzennego, integrując je w ramach spójnej, stabilnej i długofalowej polityki rozwoju. Dokument będzie służył jako podstawa w składanych o dofinansowanie inwestycji na terenie Gminy wnioskach i działań jako niezbędnych bądź istotnych z perspektywy realizacji długofalowej polityki rozwoju. Strategia pełni również funkcję komunikacyjną, integrującą i aktywizującą, począwszy od procesu jej opracowania, poprzez wspólną realizację, na ocenie i ciągłym doskonaleniu podejmowanych interwencji kończąc.

To co najistotniejsze w Strategii Gminy to wizja, misja i cele strategiczne

Wizja rozwoju stanowi projekcję, opis pożądanego stanu Gminy Siepraw w perspektywie roku 2030. Określa stan docelowy, do którego dążyć będą władze samorządowe i wszyscy zaangażowani partnerzy. Wskazuje ona zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych interwencji.

WIZJA ROZWOJU GMINASIEPRAW 2030:

- Gmina inwestująca w mieszkańców, jakość ich życia i możliwości rozwoju,
- Gmina mądrze i nowocześnie zarządzana, współtworzona przez mieszkańców, stawiająca na współpracę,
- Gmina dobrze skomunikowana, dbająca o przestrzeń i środowisko,
- Gmina z dobrym klimatem dla biznesu, sprzyjająca przedsiębiorcom i inwestorom, generującym nowe możliwości zatrudnieniowe dla mieszkańców,
- Gmina o wyjątkowej ofercie spędzania czasu wolnego, bazującej na lokalnych zasobach środowiskowych i kulturowych oraz ciągle rozwijanej infrastrukturze sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.

Misja wskazuje naczelny cel polityki rozwoju Gminy Siepraw, wokół którego powinny koncentrować się działania władz samorządowych i wszystkich zaangażowanych partnerów. Stanowi przesłanie, będące podstawą i określeniem kierunku (współ)działania na szczeblu lokalnym.

MISJA

Mądra, nowoczesna, konsekwentna i zintegrowana polityka społeczna, gospodarcza, środowiskowa i przestrzenna - dla poprawy wielowymiarowo rozumianej jakości życia oraz możliwości samorealizacji mieszkańców, zapewnienia odpowiedniego klimatu dla prowadzenia biznesu i inwestowania na terenie Gminy, a także rozwoju różnorodnej i atrakcyjnej oferty spędzania

czasu wolnego, wykorzystującej lokalne walory i infrastrukturę.

Strukturę Strategii Rozwoju Gminy Siepraw do 2030 roku tworzą 3 obszary rozwojowe (1. Gospodarka lokalna, 2. Infrastruktura, klimat i środowisko, 3. Jakość życia), które wzajemnie się przenikają i uzupełniają. W ramach tych obszarów dokonano koncentracji różnych działań wokół wyznaczonych celów.

W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele rozwojowe. Cele strategiczne mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju Gminy. Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. Następnie określono kierunki działań, które wskazują przyjętą strategię postępowania, służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii. Kierunki działań oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Strategia określa również oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia. Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz silnie zintegrowane, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia. Jednocześnie katalog zadań pozostaje przykładowy i otwarty, tzn. możliwa jest realizacja innych zadań zgodnych z danym kierunkiem działań.

Cele strategiczne i operacyjne w ramach wydzielonych obszarów strategicznych:

GOSPODARKA LOKALNA

Cel strategiczny 1:

Rozwój gospodarczy, przekładający się na potencjał rozwojowy Gminy i generujący nowe, atrakcyjne miejsca pracy.

Cele operacyjne:

1.1. Poprawa klimatu dla biznesu oraz wsparcie i promocja rzemiosła oraz przedsiębiorczości lokalnej.

1.2. Rozwój zrównoważonej turystyki, bazującej na lokalnych walorach i infrastrukturze, jako ważnej gałęzi gospodarki lokalnej.

INFRASTRUKTURA, KLIMAT I ŚRODOWISKO

Cel strategiczny 2:

Komfort i bezpieczeństwo w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym.

Cele operacyjne:

2.1. Eliminacja zanieczyszczeń oraz poprawa odporności Gminy na skutki zmian klimatu.

2.2. Wdrożenie skutecznej, zintegrowanej polityki środowiskowej i przestrzennej.

2.3. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz rozwój bezpiecznych i zróżnicowanych opcji transportowych.

JAKOŚĆ ŻYCIA

Cel strategiczny 3:

Dostępność wysokiej jakości usług publicznych, warunkujących jakość życia i możliwości rozwoju mieszkańców.

Cele operacyjne:

3.1. Wzmocnienie edukacji jako czynnika rozwoju oraz elementu przewagi konkurencyjnej Gminy i jej mieszkańców.

3.2. Rozwój oferty w zakresie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku oraz wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców.

3.3. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego i społecznego mieszkańców.

3.4. Doskonalenie administracji i zarządzania oraz rozwój procesów współpracy na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.

Wraz z Urzędem Gminy strategię przygotowywali eksperci zewnętrzni: Dawid Hoinkis oraz Wojciech Odzimek z Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa. Są to specjaliści w tej dziedzinie - np. są autorami podręcznika pn.: „Strategia rozwoju gminy. Podręcznik praktyczny”, rekomendowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej dla wszystkich gmin w Polsce. Jako eksperci przygotowywali strategię dla dziesiątek, jeżeli nie setek gmin w Polsce.

Podstawą prawną do prac nad Strategią Gminy oraz jej uchwalenia były uchwała XLVII/392/23 Rady Gminy Siepraw z 28 września 2023 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Siepraw do 2030 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu

opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, a także ustawa o samorządzie gminnym oraz ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Zanim przystąpiono do właściwych prac nad Strategią eksperci z MISTiA opracowali diagnozę Gminy. Celem realizowanej diagnozy było rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, problemów Gminy Siepraw i jej otoczenia - dla potrzeb planowania długofalowej polityki rozwoju. Prace obejmowały przeprowadzenie szeregu analiz statystycznych, zarówno w ujęciu dynamicznym (analizie zostały poddane dane i informacje z lat 2018-2022, gdzie było to możliwe, ujęto również rok 2023), jak i porównawczym (dane zestawiono z analogicznymi wskaźnikami dla czterech gmin o zbliżonym profilu rozwojowym, leżących w centralnej części województwa małopolskiego - Mogilany, Świątniki Górne, Biskupice oraz Sułkowice

Po dokonanej analizie sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy odbyły się warsztaty strategiczne, w których uczestniczyli lokalni liderzy - przedstawiciele: instytucji samorządowych (przewodniczący Rady i komisji, sołtysi, Wójt, pracownicy urzędu, kierownicy jednostek organizacyjnych), biznesu oraz organizacji pozarządowych, a także gazety lokalnej. Spotkania odbyły się w dniach: 22 stycznia, 26 lutego i 18 marca 2024 roku. Tematyka warsztatów obejmowała: weryfikację i uzupełnienie wniosków z diagnozy statystycznej dotyczącej sytuacji Gminy, przeprowadzenie analizy zasobów własnych i otoczenia gminy (analiza SWOT), identyfikację głównych wyzwań i kierunków rozwoju Gminy, budowę celów strategicznych i operacyjnych, określenie kierunków działań i zadań wraz z oczekiwanymi rezultatami i wskaźnikami ich osiągnięcia.

Praca ekspertów i lokalnych liderów podczas warsztatów strategicznych na Sali Konferencyjnej w Sieprawiu. Fot. UG

Po sporządzeniu pierwotnej wersji Strategii Rozwoju gminy odbyły się konsultacje, które były prowadzone w terminie od 30 kwietnia 2024 r. do 4 czerwca 2024 r. Mieszkańcy mogli we wskazanym terminie zgłaszać uwagi do projektu dokumentu za pomocą wypełnionego formularza według wzoru przedstawionego przez Gminę w różnych formach (osobiście w Urzędzie, listownie, elektronicznie).

Zorganizowano również 2 otwarte spotkania konsultacyjne w dniu 29 maja 2024 r. w sali obrad Urzędu Gminy Siepraw. W związku z powyższą informacją o grupie mieszkańców zainteresowanych złożeniem uwag zorganizowano także dodatkowe spotkanie w Urzędzie Gminy Siepraw w dniu 4 czerwca. 14 czerwca 2024 opublikowano sprawozdanie z przebiegu konsultacji wraz z ustosunkowaniem się do wszystkich uwag oraz zaznaczeniem, które uwagi uwzględniono.

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przeprowadzono uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju. Ostateczne zakończenie ewaluacji nastąpiło po opracowaniu projektu strategii uwzględniającego wnioski z konsultacji społecznych i opinię Zarządu Województwa Małopolskiego.

Ostatnim etapem prac nad Strategią była ocena czy jest konieczna do wykonania Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Instytucje odpowiedzialne za opinię w tym zakresie, czyli Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie uzgodniły brak konieczności wykonywania takiej oceny.

Po przejściu wszystkich etapów możliwe było głosowanie i przyjęcie Strategii w ostatecznie sformułowanym kształcie. Na wrześniowej sesji, jeszcze przed

głosowaniem, zapoznano radnych z pismem/skargą 29 mieszkańców Gminy, którzy byli przeciwni przyjmowaniu Strategii, gdyż nie zgadzają się z kierunkiem rozwoju Gminy oraz byli niezadowoleni ze sposobu przeprowadzania konsultacji społecznych. Do każdego z zarzutów, zawartych w piśmie, odniósł się Sekretarz Gminy Michał Baran, który koordynował w Urzędzie Gminy prace nad Strategią. Wyjaśnił m. in., że konsultacje trwały przez ponad miesiąc, w tym czasie nie było postulatu zmiany godzin, czy też terminu spotkania otwartego. Uwagi można było składać przez cały miesiąc w różnych formach, w tym osobiście w UG, czy też elektronicznie. Na wniosek mieszkańców zorganizowano dodatkowe spotkanie konsultacyjne. Sekretarz wyjaśnił również, że nie było obowiązku wprowadzania wszystkich zmian, które zgłaszali mieszkańcy. Wprowadzane były tylko te zmiany, które na danym etapie powstawania strategii były możliwe do wprowadzenia oraz były uzasadnione merytorycznie. Jako przykład podał postulat jednej z Mieszkanek Gminy, która wnioskuje o wykreślenie ze Strategii zapisu o modernizacji oświetlenia ulicznego, gdyż w nowoczesnych lampach „jest montowana technologia 5G”. Takich uwag z wiadomych względów nie uwzględniano rzeczywiście.

Przyjęta Strategia Rozwoju Gminy Siepraw do roku 2030 wyznacza kierunki rozwoju Gminy w najbliższych latach, a także cele, które należy osiągnąć za pomocą konkretnych działań i środków, w taki sposób, żeby określona wizja przyszłości Gminy została osiągnięta.

/UG/

Spotkanie w sprawie linii kolejowej

Na prośbę Wójta Gminy Siepraw Tadeusza Pitali w dniu 12 września br. w Urzędzie Gminy Siepraw odbyło się spotkanie w sprawie projektowanej linii kolejowej Kraków - Myślenice. W spotkaniu, oprócz Wójta Gminy, uczestniczyli - Łukasz Kwapien - Dyrektor Projektu, reprezentujący PKP

Polskie Linie Kolejowe S. A. Centrum Realizacji Inwestycji, przedstawiciele wykonawcy dokumentacji firmy BBF sp. z o. o. Adrianna Gołas i Marek Krzewiecki, Małgorzata Duży - Burmistrz Miasta i Gminy Świątniki Górne oraz Michał Baran Sekretarz Gminy.

Choć ostatnia koncepcja przebiegu linii kolejowej zakładała, że nie będzie ona przebiegać przez Gminę Siepraw, to lokalizacja przystanku Kąty na granicy trzech gmin: Mogilany, Świątniki Górne oraz Siepraw dawały nadzieję, że Mieszkańcy Gminy Siepraw także skorzystają w przyszłości z dobrodziejstw kolei. Tymczasem prezentacja na spotkaniach z projektantami w poszczególnych miejscowościach, przez które mają biec tory kolejowe, wskazywały, że Wykonawca projektu „zrezygnował” z przystanku Kąty, co dla Gminy Siepraw jest rozwiązaniem nie do przyjęcia.

Podczas spotkania przedstawiciele samorządu, zarówno sieprawskiego, jak i świątnickiego, sugerowali przywrócenie przystanku Kąty, co dla lokalnych społeczności będzie rozwiązaniem umożliwiającym skorzystanie kiedyś z kolei przez większą liczbę Mieszkańców. W przy-

padku takiego rozwiązania wystarczyłoby wybudować ok. 1,5 km drogi od ul. Lipowej w Sieprawiu oraz parkingu P&R w okolicy stacji kolejowej. Przedstawiciele Wykonawcy projektu, a przede wszystkim Inwestora, czyli PKP, przyjęli pozytywnie argumenty samorządu, co każe patrzeć z umiarkowanym optymizmem w przyszłość.

Przedstawiciele PKP oraz firmy wykonującej projekt linii kolejowej obiecali, że jak tylko dokonają korekt w przebiegu linii oraz lokalizacji przystanków kolejowych natychmiast powiadomią o tym fakcie zainteresowane samorządy, w tym Gminę Siepraw, celem akceptacji zaproponowanych rozwiązań.

/UG/

Będą niższe koszty utrzymania budynków gminnych

We wrześniu br. rozpoczęła się fizyczna realizacja inwestycji pod nazwą: „Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych wraz z magazynami energii w budynkach i obiektach Gminy Siepraw” dla 11 gminnych budynków i obiektów.

Dzięki wsparciu z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, montaż instalacji fotowoltaicznych już przynosi pierwsze efekty, które można zobaczyć na zdjęciach ze Szkoły Podstawowej w Sieprawiu oraz z Hali sportowej w Sieprawiu.

Ta inwestycja to nie tylko krok w stronę czystszej powietrza, ale także realne oszczędności w kosztach energii elektrycznej dla naszej Gminy.

Prace montażowe wykonuje firma Healthier air sp. z o. o. ze Starego Sącza za kwotę 3 739 132,35 zł, z czego 2 826 725,00 zł zostanie sfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład, pozostała kwota 912 407,35 zł pochodzić będzie z budżetu Gminy Siepraw. Planowany termin zakończenia inwestycji to 12 listopada 2024 r.

/UG/

Dach Szkoły Podstawowej w Sieprawiu oraz Hali Sportowej pokryte panelami fotowoltaicznymi. Fot. UG

Pomoc dla powodzian

W związku z powodzią w Kotlinie Kłodzkiej, która miała miejsce tamże w połowie września br., Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu wraz z Urzędem Gminy Siepraw zorganizowali zbiórkę żywności oraz rzeczy przydatnych dla powodzian. W dniach 16-20 września 2024 r. zbierano nowe koce, śpiwory, środki czystości, artykuły higieniczne, wodę butelkowaną, żywność w trwałych opakowaniach z długim terminem przydatności. W ciągu

kilku dni zarówno Mieszkańcy, placówki oświatowe (Szkoła Podstawowa w Czechówce, Zespół Placówek Oświatowych w Zakliczynie, Przedszkole „Kropla Słońca” w Sieprawiu), jak i firmy z terenu Gminy (m. in. Szczot-Hem. Sołtys J., STETER Teresa Wojtycza, Stefan Wojtycza S.C., Supermarket PANEK EURO, Sklep w Czechówce, Euro Sklep w Sieprawiu, CRAWTICO, MAAN, Najder i wiele innych anonimowych) w odruchu serca postanowili

ofiarować niezbędne i przydatne narzędzia, środki czyszczące i dezynfekcyjne, materiały, artykuły higieniczne i żywność.

19 września dotarł pierwszy transport pomocy z Gminy Siepraw dla powodzian w Kotlinie Kłodzkiej. Do Głucholaz - miasteczka, które ucierpiało najbardziej, pojechali firmowym bussem Panowie Krzysztof Kowalczyk i Michał Przęczek. Zawieźli najbardziej potrzebne teraz rzeczy (łopaty, środki czystości, wodę butelkowaną). Panowie byli przerażeni rozmiarem zniszczeń i siłą żywiołu, który przeszedł przez Głucholazy.

Następne transporty pojechały 20 i 22 września - Pan Jacek Najder zawiózł dary dla Powodzian do Głucholaz i Bodzanowa w Województwie Opolskim, która to miejscowość była całkowicie odcięta od świata. Oprócz narzędzi i środków poszkodowani przez powódź Mieszkańcy otrzymali nietypowy prezent - kartki wykonane przez dzieci uczęszczające do Świetlicy Środowiskowej w Sieprawiu. Na kolorowych kartkach dzieciaki umieściły słowa wsparcia i otuchy dla powodzian. Kartki te wywołały niesamowite wzruszenie wśród poszkodowanych przez żywioł mieszkańców.

Aby pomóc powodzianom jeszcze bardziej Urząd Gminy na swojej stronie internetowej udostępnił linki do zbiorów, które uruchomione zostały natychmiast po kataklizmie przez ogólnopolskie organizacje charytatywne (Caritas, PCK) oraz portale zbiórkowe (siepomaga.pl).

W najbliższym czasie także Rada Gminy Siepraw będzie dyskutować nad przekazaniem pomocy finansowej wybranemu samorządowi gminnemu z poszkodowanych terenów.

/UG/

Pytania do Wójta Gminy

Red. Jak zawsze proszę o bieżące, ważne informacje poza tymi, które publikujemy w odrębnych artykułach.

Wójt. Chciałbym zacząć od refleksji, która towarzyszy mi od paru miesięcy, a dotyczy oceny naszego gminnego społeczeństwa, jesteśmy empatyczni, współczujący i chętni do pomocy. To nie gołe słowa, wystarczy ocenić reakcję naszych mieszkańców na zorganizowaną przez fundację „Bo liczysz się ty” akcję pomocy dla chorego Kubusia z Łyczanki, czy też akcję pomocy dla powodzian. Gratulacje dla pomysłodawców akcji pomocowych, wielkiej grupy wolontariuszy, a także dla inicjatorów i wykonawców konkretnej pomocy dla powodzian.

Red. Okres wakacji to czas kiedy przygotowuje się obiekty szkolne, co wydarzyło się w tym roku?

Wójt. W okresie wakacji przeprowadzono remonty we wszystkich szkołach. Kompleksowy remont przeszło drugie piętro szkoły w Sieprawiu: wymieniono instalacje elektryczną, wykonano nowe posadzki i pomalowano wszystkie sale i korytarz.

W szkole w Łyczance również wyremontowano korytarz,

gdzie został zamontowany podwieszany sufit, a wszystkie instalacje wbudowano w ściany. Zamontowano też nowe oświetlenie, a w świeżo pomalowanym pomieszczeniu wzdłuż ścian ustawiono ławki. Modernizację przeszła również stołówka szkolna. W szkole w Czechówce przeprowadzono remont dachu na przewiązce pomiędzy budynkiem szkoły a salą gimnastyczną.

Rozstrzygnięty też został przetarg na budowę boisk ze sztuczną nawierzchnią przy szkołach w Czechówce i w Łyczance. Podpisaliśmy umowę, ale musieliśmy zwiększyć kwotę zabezpieczoną w budżecie Gminy na to zadanie o 600 tys. zł.

Red. Czy aktualnie Gmina prowadzi inwestycje budowlane?

Wójt. Pierwsza, to już prace wykończeniowe na budowie przedszkola w Zakliczynie trwające wewnątrz: ułożono większość wykładzin podłogowych, pomieszczenia są już pomalowane, zamontowano urządzenia, a na placu zabaw wykonano wykładzinę poliuretanową. Trwają też prace przy budowie ogrodzenia.

Druga - to budynek przy boisku sportowym w Sieprawiu.

Wykonano już ściany parteru a na nim płytę żelbetową, teraz trwa murowanie ścian pierwszego piętra.

Red. *Chcę prosić o aktualną informację o inwestycjach na drogach gminnych.*

Wójt. Kolejno. W Zakliczynie została zmodernizowana ul. Jordana, wykonano nową nawierzchnię asfaltową, utwardzono pobocza i udrożniono rowy. Koszt tej modernizacji to 195 tys. zł. Zmodernizowaliśmy też w ramach pozyskanych środków z Urzędu Marszałkowskiego drogę rolniczą, boczną od ul. Jordana, na niej wzmocniono podbudowę i położono asfalt, a koszt tej inwestycji to 148 tys. zł.

W Sieprawiu trwają prace przy największej w tym roku gminnej inwestycji drogowej, mówię tu o modernizacji ul. św. Michała Archanioła. Powstała przy niej kanalizacja deszczowa, ułożono krawężniki i obrzeża przy powstającym chodniku, zamontowano też rurę - peszel pod przyszły montaż oświetlenia ulicznego. Przebudowaliśmy też koniec ul. Bocznej w Sieprawiu, gdzie położono asfalt.

W Czechówce zaś została położona nowa nawierzchnia

asfaltowa w poszerzonej części ul. Łąkowej, wyasfaltowano też wjazd na parking przy szkole.

Red. *Z tego co wiem na drogach powiatowych też się działo.*

Wójt. Faktycznie działo się na końcówce ul. Lipowej od firmy „Ciasteczka z Krakowa” do granicy z Krzyszkowicami, gdzie Zarząd Dróg Powiatowych wybudował chodnik aż do ul. Młyńskiej i na całym tym odcinku położono nową nawierzchnię asfaltową.

Przebudowano też skrzyżowanie ul. Lipowej z Krakowską, co znacznie poprawiło widoczność dla poruszających się tam samochodów. Przebudowano także chodnik. Generalnie wykonane tam prace wpłynęły na poprawę bezpieczeństwa pieszych użytkowników skrzyżowania.

/Rozmawiała Wanda Matoga/

Sieprawska Karta Dużej Rodziny

Miło nam poinformować, że do listy partnerów, którzy przystąpili do wspierania programu Sieprawska Karta Dużej Rodziny dołączyły kolejne dwa podmioty.

Są to:

- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
- Sklep Euro w Sieprawiu

Pełna lista podmiotów wspierających akcję dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Gminy.

/UG/

Szkoła uczy i nie tylko

Z życia Szkoły Podstawowej w Sieprawiu

W dniach 19.05-26.05 uczniowie Szkoły Podstawowej w Sieprawiu brali udział w programie edukacyjnym skierowanym do młodzieży dla mobilności grupowej w programie Erasmus+. Projekt ten był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Erasmus+ 2023-1-PL01-KA122-SCH-000141510.

W wyniku rekrutacji prowadzonej na podstawie dwóch ostatnich lat nauki, wyłonionych zostało 10 uczniów, którzy wyjechali do Granady. Temat przewodni koncentrował się na zagadnieniach wpisujących się w realizowaną w szkole podstawę programową i obejmował trzy obszary: rozwijanie kompetencji językowych, poszerzanie wiedzy z zakresu ekologii, zero waste i zrównoważonego rozwoju oraz poszerzanie kompetencji cyfrowych poprzez poznanie metod i narzędzi TIK. Zajęcia z podstawy programowej, w których uczniowie uczestniczyli były prowadzone w języku angielskim. Ogólnymi założeniami merytorycznymi mobilności było poznanie placówki przyjmującej, uczestniczenie w lekcjach biologii, geografii, języka angielskiego i hiszpańskiego, informatyki oraz warsztatach

zero waste i ekologicznych. Program merytoryczny uzupełniony o program kulturalny umożliwił młodzieży polskiej poznanie specyfiki regionu i wzbogacił kompetencje międzykulturowe. Metody zajęć wybrane podczas całego pobytu przyczyniły się zarówno do dobrej współpracy uczniów z Polski i Hiszpanii jak również rozwijania relacji społecznych i komunikacji w grupie, doskonalenia umiejętności korzystania z technologii informatycznych, realizacji wspólnych zadań projektowych i nauczania się pracy w oparciu o wyznaczone cele. Ważnym elementem projektu było także wzmocnienie kompetencji w zakresie wspólnego realizowania zadań i problemów, proponowania nowych rozwiązań, nauki wychodzenia poza schematy oraz efektywnego wykorzystywania czasu. Poprzez uczestniczenie w takich projektach, uczniowie nie tylko poszerzają słownictwo, ale przede wszystkim przełamują barierę językową rozwijając umiejętność posługiwania się językiem angielskim w sytuacjach realnych i w konsekwencji stają się zdecydowanie bardziej otwarci na komunikację. Nasi uczniowie mieli także możliwość wzięcia udziału w warsztatach z języka hiszpańskiego gdzie mogli nabyć podstawowe umiejętności w zakresie posługiwania się tym językiem i wielu z nich przyznało, że chciałoby kontynuować tę naukę w przyszłości.

W wyniku realizowanej mobilności uczniowie mieli również bardzo bogaty program kulturowy, w ramach którego mogli zobaczyć główne zabytki Granady. Ten program rozpoczęła gra terenowa, w której zadaniem uczniów było odnaleźć wyznaczone punkty w mieście

będące jednocześnie najbardziej popularnymi atrakcjami turystycznymi, co w konsekwencji dało uczniom dobrą orientację w Granadzie na kolejne dni. Zwiedzając centrum miasta młodzież mogła zapoznać się ze zwyczajami i tradycjami mieszkańców zarówno pod względem rytmu dnia codziennego jak również obchodzonych w tym okresie świąt.

Nieodłączną częścią historii Granady jest jeden z najpiękniejszych kompleksów pałacowych Europy - Alhambra. To miejsce, które zachwycało nie tylko niezwykłą architekturą wyeksponowaną szczególnie pięknie na tle zachodzącego słońca z kolejnego ważnego dla nas miejsca San Nicolas, ale również ogrodami pełnymi zjawiskowych odmian krzewów i kwiatów. Kolejnym miejscem pełnym historii, które mieliśmy możliwość zobaczyć to dawna arabska dzielnica Granady - Albaicin., która stanowi urokliwą część miasta wybudowaną na wzgórzu, które zachwyca zarówno architekturą jak i panującym tam klimatem.

Program kulturowy obejmował nie tylko Granadę, ale również miejsca tworzące piękny krajobraz Hiszpanii. Jedną z wycieczek, która na zawsze pozostanie w pamięci uczniów był wyjazd do Los Cahorros w Parku Narodowym Sierra Nevada, gdzie uczestnicy mogli podziwiać piękne widoki oraz przejść przez kilka wiszących mostów, co sprawiło im ogromną radość.

Kolejnym miejscem, które wywarło bardzo duże wrażenie na uczniach to Jaskinia Nerja, nazywana naturalną

katedrą Costa del Sol gdzie znajduje się najdłuższy na świecie stalagnat. To miejsce urzekło młodzież naturalnym pięknem a wizyta na Balkonie Europy, który stanowi niesamowity punkt widokowy była zwieńczeniem naszej wizyty w Nerja, po której odwiedziliśmy jeszcze typowe dla Andaluzji białe miasteczko Frigiliana. Serdecznie dziękujemy Wójtowi Tadeuszowi Pitali za wsparcie finansowe naszego projektu, które umożliwiło uczniom zobaczenie tych miejsc.

Prawdziwą wartością uczestniczenia w tym projekcie było niewątpliwie zakwaterowanie naszej grupy w internacie przynależącym do szkoły, w której uczestniczyliśmy w zajęciach i warsztatach. Możliwość zobaczenia i doświadczenia jak wygląda życie szkolne i pozaszkolne rówieśników z Hiszpanii to bardzo ważna lekcja kulturowa, która w naszych uczniach pozostanie na zawsze. Każdy z nich mógł się przekonać, że atmosferę miejsca tworzą ludzie, którzy tam pracują i sprawiają, że chce się tam przebywać przez kolejne dni. Od pierwszego dnia czuliśmy, że to miejsce z duszą i jest czymś więcej niż tylko miejscem noclegowym.

Znane jest wszystkim powiedzenie, że „Podróże kształcą”, ale w przypadku tego wyjazdu nabrało ono szczególnego znaczenia dla naszych uczniów.

/Barbara Matoga/

Odnowione piętro i nowe pracownie językowe w Szkole Podstawowej w Sieprawiu

Uczniowie w Szkole Podstawowej w Sieprawiu rozpoczęli rok szkolny w nowo wyremontowanych salach lekcyjnych na 2 piętrze gdzie została wymieniona cała instalacja elektryczna, sieciowa, położony został na nowo tarket. W wyniku przeprowadzonego remontu zostały pomalowane wszystkie sale i cały korytarz. Bardzo ważne

są nowe sale językowe, które powstały dzięki środkom pozyskanym z budżetu obywatelskiego sołectwa II, od sponsorów i z budżetu szkoły.

Nauczanie dzieci w nowoczesnych pracowniach językowych stwarza dla uczniów optymalne warunki do rozwijania umiejętności mówienia. Dzieci pracując w parach lub małych grupach mają możliwość swobodnej komunikacji w języku obcym. Komfort pracy ze słuchawkami gdy każde z nich ma poczucie, że nie wypowiada się przed całą

klasą a zamiast tego jest w małym gronie kolegów, pomaga stopniowo przełamywać barierę językową co przekłada się na zwiększoną aktywność i otwartość na mówienie w realnych sytuacjach. Zapewnienie właśnie takich warunków do nauki języka ma szczególne znaczenie gdy po czasach pandemii wiele dzieci nie jest wciąż tak otwartych jak wcześniej. Bardzo ważne jest, by wyposażać młodego człowieka w pewność siebie w posługiwaniu się językiem obcym, który jest głównym narzędziem pracy w trakcie obozów językowych oraz projektów międzynarodowych, w których dzieci biorą udział.

Pracownie językowe zostały wyposażone nie tylko w nowe meble i zestawy słuchawkowe, ale także powstały w nich piękne murale, które przedstawiają zarówno najważniejsze miejsca w Anglii jak również istotne symbole tradycji przez co ten kraj stał się jeszcze bliższy dla uczniów nie tylko przez język, ale także kulturę. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do powstania naszych sal językowych

/Tomasz Kurek/

Podróże z klasą - wyjazd uczniów klas piątych w Góry Świętokrzyskie

W dniach 17-18.09.2024r. uczniowie klas piątych Szkoły Podstawowej w Sieprawiu wzięli udział w wycieczce w Góry Świętokrzyskie. Wyjazd był realizowany w ramach projektu Ministerstwa Edukacji „Podróże z klasą”. Na realizację przedsięwzięcia pozyskano 20 000 zł, pozostałe 2300 zł kosztów pokryli rodzice.

W pierwszym dniu uczniowie zobaczyli ruiny zamku królewskiego w Chęcinach. Zapoznali się z historią tego miejsca i poznali sposoby budowania średniowiecznych zamków obronnych.

Następnie spacerowaliśmy po urokliwym Muzeum Wsi Kieleckiej - Parku Etnograficznym w Tokarni. Uczniowie mieli okazję zobaczyć wiejskie chaty kryte strzechą, narzędzia i sprzęty. Kilku uczniów bezbłędnie rozpoznało maselnicę, inni koniecznie chcieli spróbować, jak działają żarna. Nieco obojętnie uczniowie przeszli obok wiatraka - młyna, bo całą uwagę skierowali na pasące się na łące krowy, dziś w Sieprawiu obrazek nader rzadki. Krowy zdawały się być świadome swej atrakcyjności i chętnie pozowały do zdjęć.

We dworze w Suchedniowie musieliśmy założyć muzealne kapcie, co wzbudziło wiele emocji i sprawiło, że niektórzy poczuili się jak na ślizgawce, konieczna więc była interwencja opiekunów. Wszystko skończyło się dobrze i żaden eksponat nie ucierpiał.

Odwiedziliśmy także zakład szewca, dom żydowskiego krawca i aptekę. Drewno, szkło, metal i kamień. Jak oni radzili sobie bez wszechobecnego dziś plastiku?

Z Tokarni udaliśmy się do Kielc, gdzie w trzech grupach zwiedzaliśmy jaskinie odkryte na terenie kamieniołomu Kadzielnia. Dla bezpieczeństwa wszyscy musieliśmy nałożyć bardzo twarde i solidne kaski. Temperatura w jaskiniach była znacznie niższa niż na zewnątrz, około 10 stopni Celsjusza, co przyjęliśmy z ulgą. Jaskinie połączone były wąskimi korytarzami, ale nikt nie utknął między ścianami. Pani Przewodnik pokazywała nam najciekawsze atrakcje tego miejsca.

Z Kadzielni pojechaliśmy do Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach, gdzie mogliśmy zobaczyć, jakimi zabawkami bawili się nasi rodzice i dziadkowie. Lalki z porcelanowymi główkami drewniane ptaszki i koniki, kolejka elektryczna z wulkanem, statkami, wszystko zachęcało do zabawy. Opiekunki ze szczególnym sentymentem wspominały bohaterów dobranoczek: misia Uszatka, Coralgola, Bolka i Lolka. Na koniec daliśmy prawdziwy koncert na drewnianych kołatkach (zwanych w Sieprawiu tarapatami).

Kolejny punkt programu był dla wszystkich

niespodzianką. Wzięliśmy udział w pokazie robienia kolorowych i smacznych lizaków. Z tego sklepu wyszliśmy dosłownie obładowani słodyczami, bo przecież trzeba pamiętać o rodzeństwie, rodzicach i znajomych. Ciężiej w plecakach, lżej w portfelach.

Wielką atrakcją wyjazdu była dla wszystkich noc w pensjonacie, dla wielu pierwsza poza domem, bez taty, bez mamy. Wzajemne odwiedziny, rozmowy czy też prywatka - dyskoteka w jednym z pokoi na długo pozostaną w pamięci.

Drugi dzień to wejście na Święty Krzyż - ambitnie trasą z Nowej Słupi. Na górze czekała na nas sympatyczna pani przewodnik, która potrafiła zaciekać najbardziej odpornych na wiedzę. Poznaliśmy historię klasztoru, otrzymaliśmy błogosławieństwo relikwiami Świętego Krzyża. Wielu wrażeń dostarczyło uczniom muzeum misjonarzy. Skóry pytona, skorpiony i ogromne pajaki przykuwały wzrok najbardziej znużonych. Interesujące były także wyroby rzemieślników artystów z różnych części świata: barwna biżuteria, instrumenty muzyczne i rzeźby. Następnie zeszliśmy do krypty, gdzie znajduje się z mumifikowane ciało Jaremy Wiśniowieckiego, ojca króla

Michała Korybuta Wiśniowieckiego.

Oczywiście nie zabrakło zakupów pamiątek: kamyków, ozdób i maskotek. Oferta bogata, więc każdy znalazł coś dla siebie. I już ostatnia atrakcja - czyli czas na małe co nieco tam, gdzie uczniowie lubią jadać najchętniej.

W wycieczce wzięło udział 45 uczniów z klas piątych. Na starcie było 45 uczniów zadowolonych i wypoczętych, wróciło 45 uczniów zmęczonych i uśmiechniętych i tak powinno być, bo nogi kiedyś przestaną boleć, a piękne wspomnienia pozostaną z nami na zawsze.

/Urszula Motyka/

Gra terenowa „życie bł. Anieli Salawy drogą do świętości”

W ramach obchodów 20-lecia Sanktuarium bł. Anieli Salawy 6 września 2024r. na lekcjach 1 - 4 odbyła się gra terenowa dla uczniów z kl. 6 - 8: życie bł. Anieli Salawy drogą do świętości. Konkurs był ciekawą propozycją spędzenia czasu w miejscu związanym z Błogosławioną. Głównym celem konkursu było przybliżenie uczniom postaci bł. Anieli Salawy w sposób wolny od szkolnej, codziennej monotonii oraz zaangażowanie uczestników w edukacyjny spacer po Sieprawiu, w trakcie którego odwiedzali miejsca związane z postacią bł. Anieli oraz zdobywali wiedzę dotyczącą jej życia i działalności. Mamy nadzieję iż konkurs ten, zachęci ich do dalszego, samodzielnego korzystania ze spuścizny jaką pozostawiła po sobie nasza rodaczka. Uczniowie mieli do przebycia trasę liczącą około 4 km. Po drodze zatrzymywali się w 10 punktach: szkoła, ośrodek zdrowia, kaplica Czerwieniów, strażnica, źródło, dom Anieli Salawy, Kościółek św. Marcina, cmentarz na Kopani, kościół św. Michała Archanioła, Sanktuarium i rozwiązywali zadania dotyczące życia Anieli Salawy, min: krzyżówkę, rebusy, kalambury, mieli z zamkniętymi oczami przenieść wodę do wiadra, nakarmić kolegę jogurtem, a w Sanktuarium z płatków róż ułożyć piękne serce. Jak zawsze Anielcia zatroszczyła się o pogodę dla nas - była wspaniała. Mimo zmęczenia wszystkim udało się grę ukończyć. Zwyciężyła kl.8a, 2 miejsce kl. 7b, 3 miejsce 7a. Oto świadectwa uczestników biegu:

„Bieg z Anielą Salawą był dla nas świetną zabawą oraz wspaniałą formą spędzenia czasu z klasą i naszą wychowawczynią. Zadania przez nas wykonywane miały na celu zapoznanie nas z życiem bł. Anieli oraz zorganizowanej pracy w grupie. Z pewnością możemy stwierdzić, że każdy z nas dobrze się bawił, a nasza klasa cieszy się z wygranej”

Gabriela Gołąb i Urszula Grabowska kl 8a

„Na biegu poznawaliśmy Błogosławioną Anielę Salawę. Byliśmy między innymi w studziennie z której czerpała wodę, w kościele w którym miała chrzest święty i przy grobie jej rodziców. Podczas całego biegu zwracaliśmy się do przechodniów powitaniem chrześcijańskimi. Zadania podczas biegu były zabawne czasami musieliśmy być nad nimi bardzo skupieni albo wykazać się wiedzą o Anieli. Przy tym biegu nie rywalizowaliśmy tylko chcieliśmy dowiedzieć się jak najwięcej o naszej rodaczce. Każdy uczeń wykazał się wielką wiedzą i zaangażowaniem w bieg. W imieniu wszystkich klas biorących udział dziękujemy za to że pan Katecheta Krzysztof zorganizował nam taki dzień pełen emocji nauki i zabawy”.

Martyna Salawa 6a

Jedno jest pewne: dzieci z Sieprawia poznają bł. Anielę Salawę- poznanie zaś jest podwaliną czci i dalszego rozwoju Jej kultu.

/Katecheta: Krzysztof Kowalczyk/

Pola Chwały 2024

W sobotę (28 września) miłośnicy historii wybrali się na wycieczkę do Niepołomic. Jak co roku odbywała się tam impreza historyczno-militarna Pola Chwały. 76 uczniów z klas 6-8 mogło na kilka godzin odbyć podróż w czasie. Grupy rekonstrukcyjne prezentowały stroje, uzbrojenie, zajęcia ludzi od starożytności po współczesność. Tematem przewodnim tegorocznej imprezy było średniowiecze. Dlatego też można było spotkać wielu wojów, rycerzy, dam dworu, średniowiecznych garncarzy, piekarzy, złotników.

Uczniowie mogli zobaczyć jak wyrabiano się dzbanki na kole garncarskim, jak pieczono chleb w liściach kapusty czy też jak wykonywano bursztynową biżuterię.

Niektórzy wzięli udział w turnieju na drewniane miecze, albo zostali zakuci w dyby. Impreza jak zwykle była pełna atrakcji i dostarczyła nam wszystkim niezapomnianych wrażeń. Miło było spotkać naszych ubiegłorocznych absolwentów i zobaczyć, że zainteresowanie historią nadal jest w nich żywe :)

/Agnieszka Czernecka/

Z życia placówek oświatowych w Zakliczynie

Wizyta studyjna nauczycieli z Gminy Siepraw w Beclean w Rumunii

W ostatnim tygodniu sierpnia br. grupa nauczycieli ze szkół naszej Gminy udała się do Rumunii. Inicjatorem wyjazdu byli nauczyciele ze szkoły podstawowej w Zakliczynie oraz nauczyciele ze szkoły w Beclean. Pomysł tej wizyty powstał w czasie kwietniowego pobytu grupy z Rumunii. W dniach od 22 do 26 kwietnia 2024r gościliśmy 14 uczniów i 5 nauczycieli ze szkoły ponadpodstawowej Colegiul National „Petru Rares” w Beclean. Grupa ta realizowała projekt międzynarodowy „Erasmus + uczenie się przez całe życie”. Niezależnie od zajęć projektowych mieliśmy okazję do wymiany opinii na temat pracy w szkole. Wtedy też powstała idea, aby umożliwić szerszej grupie nauczycieli wymianę doświadczeń w obszarze oświaty. Należy tu przypomnieć, że współpraca między szkołami z Gminy Siepraw i Gminy Beclean trwa już ponad 10 lat. W roku 2014 odbyło się pierwsze spotkanie w tej sprawie, a w 2015r. doszło do wymiany uczniów ze szkół w naszych Gminach. Po reformie systemu oświaty w Polsce udało się kontynuować współpracę rozpoczętą przez nieistniejące już Gimnazjum w Sieprawiu - Szkoła Podstawowa w Zakliczynie w 2019r miała okazję wysłać swoich uczniów do Beclean. Niestety pandemia koronawirusa oraz wybuch wojny w Ukrainie przerwały ten proces. Ponadto przez te wszystkie lata w pierwszej kolejności staraliśmy się uczniom właśnie pokazać jak żyją i pracują ich rówieśnicy w innym europejskim kraju.

Teraz przyszedł czas, aby nauczyciele mogli zapoznać się z funkcjonowaniem szkół na różnych poziomach kształcenia w Rumunii. Od 2017 roku nasz system oświaty po reformie jest bardzo podobny do systemu obowiązującego tam. Ale już system oceniania jest zupełnie inny. Rumuńska skala ocen mieści się w przedziale od 1 do 10, a oceny mają następujące znaczenie: 1-4 niedostateczny, 5-6 dostateczny, 7 zadowalający, 8 dobry, 9 bardzo dobry, 10 doskonały. W trakcie naszej wizyty dyskutowaliśmy o blaskach i cieniach pracy współczesnego nauczyciela. Tu okazało się, że w wielu sprawach nasze poglądy są bardzo zbieżne np. w kwestii traktowania szkół przez władze oświatowe. Nasi rumuńscy koledzy zaprezentowali nam

szkoły, pokazali programy, które można wykorzystać w procesie edukacyjnym. Ponadto mieliśmy przyjemność spotkać się z grupą uczniów - pasjonatów robotyki. Serdeczna atmosfera panująca w trakcie spotkań, ogromna życzliwość i gościnność stanowi dla nas wyzwanie, aby w podobny sposób ugościć naszych przyjaciół z Beclean w trakcie zaplanowanej rewizyty.

Niezależnie od wzajemnej wymiany doświadczeń nasza grupa miała okazję przyjrzeć się północno-zachodniej części Rumunii. Odwiedziliśmy wyjątkowy „Wesoły Cmentarz” w miejscowości Sapanta - obiekt wpisany na listę zabytków Unesco. Nagrobki są tworzone w podobnym charakterze, w stylu sztuki naiwnej. Zawierają prostą, wyrzeźbioną i malowaną ważną scenę z życia zmarłego (jego pracę, zawód albo przyczynę śmierci), oraz jego sarkastyczną, humorystyczną opowieść o sobie. Zwiedzaliśmy kopalnię w Turda - jest to jedna z największych i najstarszych kopalni w Europie. Wydobycie soli rozpoczęli Rzymianie, a jej eksploatacja zakończyła się w 1932r. Długimi korytarzami dochodzi się do górnego tarasu kopalni (punkt widokowy), a następnie pokonując 172 schody (13 pięter - na każdym znajduje się data eksploatacji danego poziomu) wchodzi się do głównej komnaty Saliny, gdzie podziwiasz ogromną przestrzeń i solne wzory. W kopalni są m.in. amfiteatr i diabelski młyn, a także podziemne słone jezioro (można po nim przepłynąć łódką). Ponadto w trakcie pobytu mogliśmy korzystać z wszystkich atrakcji, jakie oferuje kompleks rekreacyjny Baile Figa: baseny, sauny, tężnia solankowa - to tylko niektóre z nich.

Nieoceniona była pomoc nauczycieli, którzy towarzyszyli nam w trakcie zwiedzania i pomagali w każdej sytuacji. Ponadto bliższa współpraca między nauczycielami naszych szkół otwiera nas na nowe pomysły i nowe działania w zakresie edukacji. Czekamy teraz na wizytę rumuńskich nauczycieli u nas.

/Bożena Głąb -
nauczyciel Szkoły Podstawowej w Zakliczynie/

Półkolonia wakacyjna 2024

Lato, lato, mieszka w drzewach
Lato, lato, w ptakach śpiewa
Słońcu każe odkryć twarz
Lato, lato, jak się masz? (...)

Słowa piosenki Haliny Kunickiej przenoszą nas myślami do wakacji, które przecież nie tak dawno się skończyły. Niektórzy pewnie planują jak spędzić następne? Jakiego miejsca odwiedzić? Na to wszystko musimy jeszcze poczekać, bo dopiero co rozpoczęliśmy nowy rok szkolny. Mamy jednak możliwość gromadzenia wspomnień, różnych pamiątek, dbać o nowe znajomości, przyjaźnie, dzięki którym możemy wracać w te miejsca wakacyjnego wypoczynku, by nadchodzące jesienne i zimowe wieczory stały się weselsze i przyjemniejsze. Tak więc cofamy się w czasie, by trochę powspominać i przypomnieć sobie jak spędzały ostatnie wakacje dzieci z naszej gminy, które uczestniczyły w letniej półkolonii.

W tym roku półkolonia odbyła się w pierwszym miesiącu wakacji od 15 do 26 lipca. Co roku zainteresowanie udziałem w wypoczynku wśród dzieci z naszej gminy jest bardzo duże i również w tym roku frekwencja dopisała. Zajęcia stacjonarne odbywały się już tradycyjnie w Szkole Podstawowej w Sieprawiu i Zakliczynie. Rozpoczęły się od przywitania uczestników półkolonii oraz przedstawienia programu i regulaminu. W trosce o bezpieczeństwo wychowanków, w każdej placówce odbyło się spotkanie z przedstawicielami Komendy Policji, którzy przeprowadzili z dziećmi pogadankę na temat bezpiecznego zachowania się na drogach, podczas wycieczek pieszych i autokarowych oraz zabaw nad wodą. Zostały przypomniane i utrwalone numery alarmowe, a dzieci uzyskały wiedzę o bezpiecznych i skutecznych sposobach reagowania i udzielania pomocy. Pozostały czas w tym dniu dzieci spędziły na grach i zabawach sportowych, dmuchańcach, zjeżdżalniach i spacerach.

W ciągu dwóch tygodni, uczestnicy mieli okazję skorzystać z wielu atrakcji jakie zapewniał program półkolonii. Dzieci uczestniczyły w wycieczkach autokarowych min. na Zamek w Wiśniczu, największy po Wawelu zamek w Małopolsce, który stoi na północnym skraju cypla wcinającego się w dolinę Leksandrówki. Pieszko wędrowali do schroniska na Kudłacz, które to schronisko położone jest na wysokości 730 m, w paśmie Lubomira i Łysiny Beskidu Średniego (Myślenickiego), około 8 km (w linii prostej) na południowy wschód od Myślenic, a w malowniczej krainie Kotliny Rabczańskiej, w parku dla dzieci i dorosłych RABKOLANDZIE, nasi podopieczni spędzili dzień pełen radości, uśmiechu, dobrej zabawy, ale i adrenaliny i mocnych wrażeń.

W inne dni, gdy pogoda sprzyjała dzieci przebywały na basenie w Dobczycach na „Jałowcowej Górze” oraz w Myślenicach na Zarabiu, gdzie pod czujnym okiem ratowników i opiekunów korzystali z kąpieli wodnych i słonecznych. Park Wodny w Krakowie, stały już punkt półkolonii, również i tym razem dostarczył kolonistom wiele radości i zabawy podczas korzystania z przeróżnych atrakcji wodnych, zjeżdżałni, jacuzzi, fontann i basenów.

Nie zabrakło też wyjazdów do kina Cinema City w Krakowie na premierowe filmy dla dzieci i młodzieży.

Podsumowując należy stwierdzić, iż taka forma wypoczynku i spędzania czasu wolnego podczas wakacji jest trafiona i niezwykle potrzebna, gdyż zaspokaja oczekiwania jej uczestników jak również ich rodziców. Dwutygodniowy wakacyjny czas był dla dzieci okazją do wzajemnych spotkań, zabaw, integracji a także doskonałą lekcją historii, przyrody i bezpieczeństwa. Duża frekwencja na wszystkich zajęciach, pozytywne reakcje dzieci i ich rodziców wskazuje, iż należy ją kontynuować i rozwijać w latach kolejnych.

/Edyta Muniak,
Renata Nowak- Karcz/

Początek roku w Zespole Placówek Oświatowych w Zakliczynie

2 września 2024r. - to już ten czas, gdy po wakacyjnym odpoczynku wracamy do szkolnych ławek, by z nową energią i zapałem zdobywać wiedzę, rozwijać pasje i stawiać czoła nowym wyzwaniom. Przed nami miesiące pełne pracy, nauki, ale także radości, sukcesów i cennych doświadczeń.

W roku szkolnym 2024/2025 Szkoła Podstawowa liczy 204 uczniów w klasach I-VIII, oraz 50 dzieci w oddziałach 5-6-latków. Do Przedszkola uczęszcza 62 dzieci. Liczebność poszczególnych klas przedstawia poniższa tabela:

KLASA	I a	I b	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Liczba uczniów	18	18	25	24	22	25	23	27	22

Grono Pedagogiczne powiększyło się, zatrudniono p. Karolinę Nowak- logopedę, p. Katarzynę Szlósarczyk, p. Elżbietę Wietki, p. Alicję Żołnierczyk- nauczycielki j. angielskiego- zastępstwa, p. Paulinę Siekierczak -Bujas- nauczycielkę EDB- zastępstwo.

Dołączyło też do naszej szkoły/oddziału „zerowego” łącznie sześcioro dzieci.

W czasie wakacji zostały wykonane zaplanowane na ten czas przeglądy, naprawy, także malarskie oraz prace

związane z przygotowaniem szkoły i przedszkola na rozpoczęcie roku szkolnego. W 6 pomieszczeniach wymienione zostało oświetlenie na ledowe.

W nowym roku szkolnym dla uczniów zostały uruchomione zajęcia pozalekcyjne, których celem jest rozwijanie zainteresowań uczniów jak również wyrównywanie szans edukacyjnych. Mamy nadzieję, że będzie to wsparcie także dla uczniów w ramach przygotowania do egzaminu po klasie ósmej i pozwoli ponownie uzyskać

wysokie wyniki w egzaminie ósmoklasisty uczniom naszej szkoły. Szczególną uwagę otaczamy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym poprzez organizację zajęć specjalistycznych, pracę pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, logopedy oraz poprzez współpracę z instytucjami wspierającymi dziecko, rodzinę i realizację programów, zajęć profilaktycznych, wychowawczych.

Codziennie nauczanie i wychowanie wspierane jest przez udział naszej szkoły i przedszkola w programach, akcjach, projektach m. in. takich jak: „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”, „Klub Bezpiecznego Puchatka”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, SKS Małopolska.

Pierwsze dni przebiegły dobrze, dzieci odnalazły się w szkole i przedszkolu. Odbłyły się już pierwsze wyjścia, spotkania, zebrania. Nauczyciele w planowaniu pracy uwzględnili także innowacje, projekty, programy będące wsparciem dla rozwoju dzieci w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz w sferze społeczno- emocjonalnej.

Przy inicjatywie i wzajemnej współpracy z Radą Rodziców odbyło się 25 września „Pożegnanie lata” gdzie

dzieci miały zapewnioną rekreację na świeżym powietrzu i zabawy na dmuchańcach oraz poczęstunek.

/Renata Nowak-Karcz/

Międzynarodowy Dzień Kropki - święto kreatywności

Międzynarodowy Dzień Kropki to święto, które wpisuje się w tradycję naszego przedszkola każdego roku. Fundamentem niniejszego dnia jest historia małej Vashti, która pomimo początkowych trudności uwierzyła w siebie i swoje umiejętności, co otworzyło jej drzwi do spełniania marzeń. Na podstawie tej historii nasze przedszkolaki co roku przypominają sobie, że wiara w siebie to podstawa każdego sukcesu, a na drodze do marzeń nigdy nie wolno się poddawać. Również w tym roku z okazji Międzynarodowego Dnia Kropki spotkaliśmy się w przedszkolu w wyjątkowych okolicznościach. Każda grupa ubrana w kropkowe stroje przypominała sobie historię małej Vashti oraz wzięła udział w szeregu atrakcji przygotowanych przez nauczycieli. Wśród zadań, zagadek i konkursów znaleźliśmy również okazję do kreatywnego wykorzystania wiedzy w działalności plastycznej. Wszelkie podejmowane działania tego dnia miały na celu pokazanie dzieciom, jak niewiele potrzeba, aby osiągnąć sukces. Czasami wystarczy tylko uwierzyć, że to możliwe!

/Ewa Jania/

Przyszła Pan Wrzesień i nadeszła Jesień

Przedszkolaki z Zakliczyna, jak co roku powitały uroczyste nową porę roku. Chociaż żal było rozstawać się z latem, jesień obdarowała nas wyjątkowo ciepłym słońcem dlatego z wielką radością wyruszyliśmy na poszukiwania pozostałych jej darów w przyrodzie. Oprócz kolorowych liści znaleźliśmy także piękne żółędzie i szyszki, a nasze przedszkolne kącki przyrody z pomocą przedszkolaków w mig wypełniły się pięknymi kasztanami, które służą nam również jako praktyczne pomoce do zajęć rytmicznych. Przedszkolaki na pierwszych jesiennych zajęciach dowiedziały się między innymi dlaczego liście zmieniają kolory oraz dlaczego drzewa tracą liście na zimę. Podsumowaniem zebranej wiedzy były oczywiście jesienne zadania i zabawy ruchowe, które wywołały wiele uśmiechu i radości.

/Ewa Jania/

Bezpieczeństwo to podstawa!

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego wśród pierwszych tematów, które poruszyliśmy w przedszkolu był oczywiście temat bezpieczeństwa. To niezwykle ważne, aby każdy przedszkolak miał świadomość, jak bezpiecznie zachowywać się w sali przedszkolnej, na korytarzu, na terenie szatni, czy w łazience oraz jakie zagrożenia niosą za sobą zachowania nieprawidłowe. W tym celu wyruszyliśmy w podróż po przedszkolu wraz z naszymi pluszowymi przyjaciółmi, aby dokładnie zbadać teren i wspólnie ustalić zasady prawidłowych zachowań. Dzięki temu w naszych salach powstały grupowe umowy wsparte ilustracjami które każdego dnia przypominają nam o tym, jak dbać nie tylko o swoje bezpieczeństwo, ale także o bezpieczeństwo koleżanek i kolegów. Kolejnym etapem naszych profilaktycznych działań było ustalenie zasad bezpieczeństwa podczas wyjść poza teren przedszkola. W tym celu wszystkie grupy wybrały się na pobliskie przejście dla pieszych. Mieliśmy okazję przekonać się w praktyce, jak prawidłowo i bezpiecznie przechodzić przez jezdnię. Ustaliliśmy także zasady bezpiecznego poruszania się po chodniku, w trakcie spacerów przedszkolnych oraz poznaliśmy znaki drogowe znajdujące się w okolicy naszego przedszkola. Zdobytą wiedzę utrwalamy regularnie wykorzystując w tym celu również edukacyjne pomoce imitujące prawdziwe znaki drogowe.

W naszej placówce opracowany został także wyjątkowy zbiór zasad bezpieczeństwa na podstawie standardów ochrony małoletnich, który określa prawidłowe postępowanie i reagowanie w różnych sytuacjach życia codziennego. Z treścią dokumentu zapoznani zostali wszyscy pracownicy, kadra pedagogiczna oraz rodzice i dzieci (w dostosowanej do ich wieku formie), a skrót najważniejszych informacji zawisł na przedszkolnym

korytarzu, by nieustannie podkreślać, że nasze przedszkole we wszystkich działaniach na pierwszym miejscu zawsze stawia dobro dziecka.

/Ewa Jania/

Pożegnanie lata w Przedszkolu w Zakliczynie

25 września z inicjatywy Rady Rodziców w naszym przedszkolu przygotowano dla dzieci niezwykle atrakcje. Wielka zjeżdżalnia, tor przeszkód oraz trampolina były miejscem niesamowitych zabaw i mnóstwa radości. Dzieci zachowywały się bardzo odpowiedzialnie i przestrzegały wszystkich ustalonych zasad. Dmuchany tor przeszkód okazał się nie tylko miejscem wspaniałej zabawy, ale również wielkim wyzwaniem. Po udanej zabawie przyszedł czas na odpoczynek i pyszne lody.

Bardzo dziękujemy rodzicom za zorganizowanie niespodzianki z okazji pożegnania lata dla naszych przedszkolaków. Mamy nadzieję, że ten dzień, który obfitował w mnóstwo pozytywnych wrażeń będzie mile wspominany przez dzieci.

/Dorota Buszko/

Z życia Szkoły Podstawowej w Łyczance

Wrzesień w Łyczance

Piękna, słoneczna pogoda mobilizuje naszą szkołę do prac ogrodniczych i porządkowych. Po raz kolejny, również w tym roku posadziliśmy cebulki kwiatowe. Uczniowie przynieśli ich mnóstwo: krokusów, tulipanów, żonkili, szafirków. Każdej klasie została wydzielona rabata kwiatowa, na której uczniowie posadzili cebulki. Teraz

pozostało tylko czekać na efekty.

Nasza szkoła w tym miesiącu wzięła również udział w „Sprzątaniu Świata”. Sprzątamy okolice szkoły i pobliski las. Wszyscy wiemy, że śmieci mają swoje miejsce, dlatego więc znajdujemy ich za każdym razem tak dużo ?

/Renata Bujas/

Nowoczesne i przyjazne dzieciom miejsce

Okres tegorocznych wakacji był dla nas czasem szeroko zakrojonych remontów. Nowy rok szkolny uczniowie i uczennice Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Łyczance przywitani w nowej odsłonie dolnego korytarza oraz holu. Miejsca te przeszły gruntowny remont - od wymiany instalacji, poprzez malowanie, po nowe, podświetlane tablice czy puffy dla dzieci. Wymienione zostały również drzwi wejściowe do szkoły. W ramach pozyskanego dofinansowania z programu „Posiłek w domu i w szkole” udało się także wyremontować stołówkę szkolną, której nowym wizerunkiem mogą cieszyć się przedszkolaki oraz uczniowie i uczennice korzystający z obiadów w szkole.

Cieszymy się, że nasza placówka się rozwija, a my możemy uczyć się i pracować w nowoczesnym oraz przyjaznym miejscu.

/Iwona Suder/

Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem w Łyczance

25 września 2024 roku w Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Łyczance odbyło się spotkanie autorskie w ramach uczestnictwa szkoły w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa, w którym uczestniczyli uczniowie klas I-III, IV-VIII oraz oddział przedszkolny dzieci 5,6 letnich wraz z opiekunami. Do szkoły zawiął wyjątkowy, znany i lubiany pisarz pan Paweł Beręsewicz, który okazał się bardzo sympatycznym i miłym człowiekiem.

Na wizytę przyjechał z dużą, ciężką torbą, w której znajdowały się liczne „skarby” m. in.: napisane przez niego książki i mini serwis do kawy i herbaty. Paweł Beręsewicz spotkanie autorskie rozpoczął od przekazania uczestnikom informacji o pracy pisarza. Umiejętnie zachęcał uczestników do aktywnego wyrażania swoich opinii na temat czytania książek, kiedy zapraszał wybranych uczestników do rozmowy na temat czytania książek podczas „picia kawy lub herbaty”. Uczniowie dowiedzieli się, że pomysły do książek pisarz czerpie ze swoich wspomnień, z obserwacji własnych dzieci, ich kolegów, a resztę po prostu wymyśla. Jego dobra rada dla tych co chcą pisać: „Róbcie notatki, gdy coś dobrego wam przyjdzie do głowy”.

Podczas swojego pobytu w naszej szkole zaprezentował własne książki, a przedstawiając ich bohaterów, nie zdradził żadnego zakończenia. Z przyjemnością odpowiadał również na pytania uczestników. Duże zadowolenie wywołała odpowiedź na pytanie pt.: „Jaka jest ulubiona książka napisana przez pana?”, na które odparł: „Uważam, że są to moje dzieci i z każdego dziecka jestem zadowolony”.

„Wisienką na torcie” była możliwość zdobycia

autografu autora. Ustawiła się długa kolejka i można było porozmawiać sobie indywidualnie z pisarzem. Było naprawdę emocjonująco!

Do szkolnej biblioteki w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa zakupiono następujące tytuły autorstwa Pawła Beręsewicza: *Ciumkowe historie w tym jedna smutna, Człowiek z czerwoną chorągiewką, Czy wojna jest dla dziewczyn?, Na przykład Małgośka, Pan Mamutko i zwierzęta, Poczet psujów polskich, Ścisłe tajne, Wielka wyprawa Ciumków, Więcej niż klub*. Zachęcamy do wypożyczania.

/Barbara Figlewicz
bibliotekarz szkolny/

Pierwszy Dzień Jesieni w naszym przedszkolu

Zawitała do naszego przedszkola piękna Pani Jesień, zachwycając nas różnobarwnymi kolorami i darami, które dzieci przyniosły do przedszkola, a były to piękne dynie, jarzębina, słoneczniki, kasztany, szyszki i żółędzie, kolorowe liście, polne kwiaty i trawy. Wszystko to pięknie ozdobi nasze sale. Dzieci uczestniczyły w zajęciach o tematyce jesiennej, a nawet wykonały jesienne czapki z

wykorzystaniem liści i gazet. Gry i zabawy przy muzyce towarzyszyły nam tego dnia i dzięki temu świetnie się bawiliśmy. Na koniec odbyła się sesja zdjęciowa w jesiennej aranżacji.

/Kinga Hajdus/

Z życia Szkoły Podstawowej w Czechówce

Początek roku szkolnego w Szkole Podstawowej im. św. Brata Alberta w Czechówce

*„Żegnamy lasy, łąki i pole.
Jutro, pojutrze będziemy w szkole.*

*Żegnamy góry, żegnamy morze.
Wracamy zdrowi, w świetnym humorze.*

*Piękne jest lato, miłe, wesołe.
Lecz dziś z radością witamy szkołę.”*

W poniedziałek 2 września w Szkole Podstawowej w Czechówce naukę rozpoczęło 164 uczniów, w tym 66 dzieci klas młodszych i 98 uczniów starszych. W oddziale przedszkolnym powitaliśmy 74 przedszkolaków.

Czas wakacji minął szybko, jednak owocnie. Położono nowy dach nad przewiązką prowadzącą na sale gimnastyczną, odmalowano ściany, zakupiono wyposażenie oraz nowe meble do jadalni szkolnej.

Nasza szkoła już po raz kolejny bierze udział w akcji „Mleko i owoce w szkole”, „Klub Bezpiecznego Puchatka”. Planowana jest kilkudniowa wycieczka przy wsparciu rządowego programu „Podróże z klasą”, a także rozwój sportowy dzieci - projekt „Mały Mistrz”. Dzięki dofinansowaniu z Gminy Siepraw uczniowie klasy pierwszej wyjeżdżają na basen, gdzie uczą się pływać.

Wciąż się rozwijamy, kładąc nacisk na wyposażenie szkoły, stworzenie doskonałych warunków do kształcenia i wychowania młodego pokolenia.

/Bogusław Żyła/

Szkoła w Czechówce pomaga powodziąom

Wolontariat działający przy Szkole Podstawowej w Czechówce nigdy nie przechodzi obojętnie obok potrzebujących, tak było i tym razem. W dniach 17-19 września uczniowie zorganizowali zbiórkę najpotrzebniejszych rzeczy na rzecz powodziąom, którzy ucierpieli po przejściu ogromnej fali powodziowej na zachodzie Polski. Zarówno uczniowie jak i ich rodzice stanęli na wysokości

zadania ofiarując powodziąom najpotrzebniejsze artykuły. Zebrane rzeczy trafiły do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu, który zajął się przekazaniem zebranych darów do konkretnych gmin i miejscowości.

/Paulina Siekierczak - Bujas/

Ważne działania organizacji pozarządowych

Pomoc dla Kuby Chmaja z Łyczanki

W czerwcu br. do naszej Fundacji zgłosiła się pani Angelika Chmaj, mama 9-cio letniego Kuby, który od lat choruje na ciężką, niezwykle rzadką odmianę choroby neurologicznej, z prośbą o pomoc w zbiórce pieniędzy na leczenie syna w specjalistycznej klinice w Madrycie. Nasza Fundacja bez chwili zastanowienia ruszyła z pomocą potrzebującemu chłopcu. W okresie 20 czerwca - 30 września zorganizowaliśmy szereg akcji pomocowych,

**ZESTAWIENIE AKCJI POMOCOWYCH
ZORGANIZOWANYCH NA RZECZ
KUBY CHMAJA
PRZEZ FUNDACJĘ BO LICZYSZ SIĘ TY W
OKRESIE 18.06. - 30.09.2024 r.**

Lp	Nazwa akcji	Kwota zebrana w PLN	Kwota zebrana w walutach obcych			
1.	Wielki kiermasz ciast dla Kuby	20 288,00 zł				
2.	Zbiórki do puszek - Spotkanie z folklorem + Dni Dobczyc	4 047,34 zł	15,00 euro	50,00 hrywien		
3.	Piknik charytatywny dla Kuby	43 401,81 zł	158,00 euro		50 jenów	
4.	Zbiórka do puszek w sklepach i instytucjach	5 344,85 zł	5,00 euro			1 pens
5.	Zbiórka do puszek - Małopolski Festiwal Smaku	5 347,05 zł	11,00 euro			
6.	Zbiórka do puszek - Dożynki Powiatowe w Dobczycach	3 986,71 zł	26,00 euro			2 korony
7.	Zbiórka do puszek - Piknik w Sieprawiu	3 823,10 zł				
8.	Internetowe licytacje charytatywne	48 185,00 zł				

Razem: 134 423,86 zł, 215,00 euro, 50,00 hrywien, 50 jenów, 1 pens, 2 korony

Jak wynika z zestawienia nasza mała, lokalna Fundacja zebrała 134 423,86 zł, 215 euro, 50 hrywien, 50 jenów, 1 pens i 2 korony. Zebrana kwota stanowi ok. 58% całej zebranej na ogólnopolskiej zbiórce kwoty, co jest dla nas ogromnym sukcesem.

Ten wspaniały wynik finansowy jest przede wszystkim zasługą całej rzeszy organizacji, firm i osób prywatnych, które na każdym etapie naszych działań ochoczo deklarowały swoją pomoc przekazując liczne usługi i przedmioty na licytacje, pomagając w organizacji kolejnych wydarzeń czy też kwestując podczas różnych imprez. Składamy Wam wszystkim serdeczne podziękowania. Gorąco dziękujemy także mieszkańcom gminy Siepraw, którzy włączają się w pomoc Kubie poprzez swój udział w organizowanych przez nas wydarzeniach i kwestach. To dzięki Waszym wielkim sercom i Waszej hojności Kuba i jego mama mogą czuć się bezpiecznie mając u boku tak liczną armię osób pomagających.

Fundacja Bo liczysz się Ty deklaruje dalszą pomoc w zbiórce środków na leczenie Kuby, aż do momentu zebrania całej potrzebnej kwoty. Planujemy już kolejne akcje pomocowe oraz zbiórki. Bardzo liczymy na Państwa dalszą pomoc oraz udział w nadchodzących wydarzeniach.

Serdecznie zapraszamy do Facebookowej grupy z licytacjami, którą znajdziecie pod nazwą: Licytacje charytatywne dla Kuby Chmaja z Łyczanki.

Wpłaty na leczenie Kuby Chmaja można dokonać pod adresem: <https://www.siepomaga.pl/kuba-chmaj>

Wesprzeć Kubę można również wykonując przelew tradycyjny:

numer konta 82 2490 1028 3587 1000 0058 0498, odbiorca: Fundacja Siepomaga, tytułem: darowizna Kuba Chmaj

/Wioletta Ślusarczyk
Fundacja Bo liczysz się Ty/

Ważne dla Seniorów - właściwa dieta i nawyki żywieniowe

Fundacja Bo liczysz się Ty realizuje projekt „Żywienie osób starszych w teorii i praktyce”, na który otrzymała dofinansowanie w tegorocznej edycji konkursu „Działaj lokalnie”.

Projekt ma na celu uświadomienie osobom samotnym i starszym, jak ważna dla zdrowia i dobrego samopoczucia jest prawidłowa dieta oraz spożywanie ciepłych posiłków, które z różnych względów są przez nich pomijane.

W ramach projektu odbyły się dwa spotkania dla osób starszych: z dietetykiem oraz psychodietetykiem. Spotkania miały charakter otwarty, udział w nich mógł wziąć każdy zainteresowany tematem zdrowej diety senior z gminy Siepraw. Podczas spotkania z dietetykiem odbyła się prelekcja na temat podstawowych zaleceń żywieniowych dla osób starszych, zaleceń żywieniowych w wybranych jednostkach chorobowych, takich jak cukrzyca czy nadciśnienie tętnicze, nauka czytania etykiet produktów spożywczych. Psychodietetyk poruszył tematy związane z wpływem właściwych nawyków żywieniowych oraz aktywności na nastrój i samopoczucie. Prelekcje przeplatane były pokazami kulinarnymi połączonymi z degustacją, z uczestnikami spotkań przeprowadzono również panel dyskusyjny.

Druga część projektu polega na dostarczaniu najbardziej potrzebującym osobom z naszej gminy ciepłego niedzielnego obiadu. W porozumieniu z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sieprawiu wytypowane zostały osoby kwalifikujące się do tej formy pomocy. Chęć udziału w projekcie potwierdziło 14 osób, do których przez 8 niedziel (październik-listopad) dostarczane są pełnowartościowe, dwudaniowe posiłki.

Projekt „Żywienie osób starszych w teorii i praktyce” został dofinansowany przez Polsko - Amerykańską Fundację Wolności, Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz

Fundację ARTS. Patronat nad projektem sprawuje Tadeusz Pitala, Wójt Gminy Siepraw.

/Wioletta Ślusarczyk
Fundacja Bo liczysz się Ty/

Odnowiliśmy kolejny pomnik - zabytek

*Stoją święte pomniki
Wśród lip starych przy drodze
Stoją, wznosząc swe modlitwy pod chmury...
Auto obok przeleci.
Kurzem sygnie, zaśmieci,
Wiatr zaszumie listkami zeschniętymi.
One stoją, niszczyć.
Oczekując z nadzieją,
Że ktoś się ujmie za nimi...
|Zbigniew Bobowski|*

W ubiegłym roku w czasie kwesty odwiedzający cmentarz do puszek kwestujących wrzucili prawie 7 900 zł. Środki te pozwoliły Stowarzyszeniu Przyjaciół Ziemi Sieprawskiej odnowić pomnik Pana Jezusa wraz z

postumentem. Figura wyrzeźbiona w piaskowcu była bardzo zniszczona. Prace polegały na demontażu i przewiezieniu poszczególnych elementów do wyspecjalizowanej pracowni konserwatorskiej. Następnie wykonano nowy fundament. Figura i postument po odnowieniu i konserwacji ponownie wróciły na swoje pierwotne miejsce. Całość prac trwała 7 miesięcy i była bardzo trudna ze względu na duże zniszczenie poszczególnych elementów. Koszt wszystkich robót wyniósł 10 500 zł. Bardzo dziękujemy wszystkim darczyńcom i osobom zaangażowanym w prace.

/Przewodniczący Stowarzyszenia
Przyjaciół Ziemi Sieprawskiej
Piotr Nowak/

Dla porównania zdjęcie figury przed i po renowacji

Zapowiedź kwesty na cmentarzu w Sieprawiu

1 listopada w Dzień Wszystkich Świętych przy wejściach na cmentarz w Sieprawiu będziemy mieli okazję wspomóc cykliczną akcją zbierania środków na rzecz ratowania zniszczonych, wiekowych pomników, które upamiętniają naszych zmarłych przodków. Członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Sieprawskiej wraz z nauczycielami i uczniami Szkoły z Sieprawia kwestować będą od godziny 7.30 do 15.00.

Na odnowienie czeka przepiękna lecz bardzo zniszczona figura Matki Boskiej. Wszystkich Parafian i Gości odwiedzających naszą nekropolię prosimy o ofiarność, za każdy datek serdecznie dziękujemy.

/Przewodniczący Stowarzyszenia
Przyjaciół Ziemi Sieprawskiej
Piotr Nowak/

Termomodernizacja budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Zakliczynie

W 2021 roku wraz z objęciem obowiązków na nową kadencję Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Zakliczynie obrał sobie za cel etapową termomodernizację budynku remizy. Remiza OSP w Zakliczynie składa się z 2 części: pierwszą stanowi budynek z 1956 roku, a druga część obiektu powstała w 1985 roku - mieszczą się w niej obecnie garaże na samochody bojowe jednostki. Termomodernizacja wieloletniego budynku jednostki stała się dla Zarządu priorytetem. Ocieplenie remizy było bardzo ważnym etapem jeśli chodzi o zmniejszenie zapotrzebowania budynku na energię cieplną, co wpływa na zmniejszenie kosztów pozyskania energii oraz poprawia walory estetyczne. Pierwszą część prac Zarząd rozpoczął jesienią 2022 roku. Na tym etapie udało się ocieplić 2 ściany budynku (ścianę północną oraz wschodnią). Dzięki wsparciu lokalnemu przedsiębiorcy zostały wymienione stare i dziurawe rynny. Druga faza prac termomodernizacyjnych została wykonana w sierpniu 2023 roku. W czasie tego etapu została ocieplona ściana południowa oraz część ściany zachodniej, wymieniono również stare drewniane okna w małym garażu i przyłączy gazowe do remizy. Wtedy też strażacy widząc

postępy, podjęli decyzję, że poczynią wszelkie starania, aby w roku 2024 zakończyć tą dużą inwestycję. To co wydawało się być tylko marzeniem spełniło się już w połowie 2024 roku. Zostało dokończono ocieplenie ściany zachodniej, na całości budynku został położony puc dekoracyjny, wykonano też hydroizolację balkonu i schodów zewnętrznych, na których położone zostały płytki. Podczas prac modernizacyjnych została również wymieniona zewnętrzna instalacja elektryczna budynku.

Tak dużej inwestycji jak ocieplenie całego budynku remizy OSP Zakliczyn oraz dodatkowych modernizacji i wymian nie udało by się wykonać bez przydzielonej dla naszej jednostki dotacji z Urzędu Gminy Siepraw, wygranej w Inicjatywach Obywatelskich sołectwa Zakliczyn, środków własnych jednostki oraz życzliwości i wsparciu finansowym mieszkańców Zakliczyna. Jeszcze raz dziękujemy Wszystkim i Każdemu z osobna za okazaną pomoc i wsparcie w tak dużej inwestycji.

/Zarząd OSP Zakliczyn/

Byli wśród nas

Stanisław Wielgus

ur. 30.10.1926 r. w Sieprawiu

25 lipca na sieprawskim cmentarzu Na Kopani odbył się pogrzeb ś.p. Stanisława Wielgusa, nestora lotnictwa polskiego, szybownika, niezwykle utalentowanego polskiego pilota doświadczalnego, konstruktora lotniczego i instruktora dla kilku pokoleń pilotów.

W trakcie uroczystości serdeczne słowa wspomnień będących zarazem pożegnaniem s. p. Stanisława Wielgusa wygłosił p. Krzysztof Król.

“Szczególna Pani Jolanto, czcigodny księżu celebransie, szanowni Państwo!”

Zebraliśmy się tu, na tym urokliwym cmentarzu na Kopani w Sieprawiu, aby pożegnać ś.p. Stanisława Wielgusa, szybownika, pilota samolotowego, śmigłowcowego, pilota doświadczalnego, konstruktora, ale przede wszystkim drogiego męża, wujka, znajomego i przyjaciela, który zmarł 12 lipca w Warszawie, przeżywszy blisko 98 lat.

Z kronikarskiego niejako obowiązku, pozwolę sobie przytoczyć kilka faktów z jego długiego i jak sam uważał, szczęśliwego i spełnionego życia, bez nadmiernego patosu, którego Pan Stanisław nie uznawał.

Jego wielką życiową pasją było lotnictwo, z którym przygodę rozpoczął w 1945 roku od szkoleń szybowcowych na wzgórzach Bodzowa w Krakowie. Już na samym początku osiągał na tym polu znaczne sukcesy: zwycięstwo w barwach Aeroklubu Krakowskiego w pierwszych Krajowych Zawodach Szybowcowych Juniorów w 1949

zm. 12.07.2024r. w Warszawie

Fot. 07.02.2024 r.

roku, krajowy rekord w długości lotu szybowcem: 35 godzin i 14 minut, nadal obowiązujący, który ustanowił w tym samym roku. Rok później uzyskał Złotą Odznakę Szybowcową, a w 1952 roku miał już komplet diamentów do Złotej Odznaki. Przeszedł również przeszkolenie spadochronowe. Był jednym z kilku pilotów, którzy w 1950 roku wzięli udział w realizacji dokumentalnego filmu o polskim szybownictwie „Pierwszy start”. W latach 1954-1965 był członkiem kadry narodowej w szybownictwie.

W 1951 roku ukończył studia na Politechnice Krakowskiej, rozpoczynając je na Wydziale Lotniczym, a po jego zlikwidowaniu kontynuował je na Wydziale Samochodowym, gdzie uzyskał dyplom inżyniera. Dawało mu to możliwość połączenia swojej pasji z pracą zawodową. Pracował najpierw jako konstruktor w Szybowcowych Zakładach Doświadczalnych w Bielsku-Białej, uzyskując w tym czasie uprawnienia pilota doświadczalnego na szybowce i samoloty. W 1957 roku przeprowadził się do Warszawy, gdzie podjął pracę w Zakładzie Badań Instytutu Lotnictwa w sekcji śmigłowcowej. W 1960 roku uzyskał uprawnienia śmigłowcowego pilota doświadczalnego i od tego momentu posiadał komplet uprawnień do lotów doświadczalnych na szybowcach, samolotach, w tym samolotach odrzutowych i wiroplatach - przed nim takie uprawnienia w Polsce miało tylko dwóch pilotów. Pracę zawodową zakończył w roku 1986, pracując później na

zlecenie jeszcze do roku 1991. A jako instruktor, szkolenia szybowcowe prowadził jeszcze do roku 2001. W swojej karierze pilota posiada imponującą liczbę wylatanych godzin: 13476, w tym 2588 godzin lotów doświadczalnych. Przeżył też dwie poważne awarie, z jednej z nich, noszącej znamiona katastrofy, tylko dzięki swym umiejętnościom i przytomności umysłu, uszedł z życiem. Także w ostatnim jego locie w 2001 roku doszło do wypadku, z którego szczęśliwie wyszedł tylko z niewielkimi obrażeniami. Jednak postanowił tym epizodem zakończyć swoją bardzo długą, 56. letnią karierę lotniczą.

Za swe osiągnięcia zawodowe został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Brązowym medalem za zasługi dla obronności kraju.

Pan Stanisław Wielgus posiada również odznaczenia za działalność konspiracyjną w czasie II wojny światowej: Krzyż Armii Krajowej i Odznakę Pamiątkową „Akcji Burza”. Jako łącznik przemierzał wielokrotnie z meldunkami i innymi przesyłkami szlak pomiędzy bazą AK w Lusinie a zgrupowaniem „Kamiennik”, a jesienią 1944 roku wchodził w skład OP „Harnaś” operującego w okolicach Jordanowa, przybierając tam ps. „Włodek”.

Od 1992 roku był też członkiem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

S. p. Stanisław Wielgus, pomimo iż większość swojego życia spędził poza Sieprawiem: w Wodzisławiu Śląskim, Rybniku, Krakowie, Bielsku-Białej i w końcu w Warszawie, metrykalnie był, a gdzieś w głębi serca czuł się sieprawianinem.

Tu, jak wspominał z nostalgią, spędził najwspanialsze chwile swojego dzieciństwa, zjeżdżając co roku na wakacje do organistówki, rodzinnego domu Jego Matki - Zofii Kozubskiej. Tu też pojawiły się pierwsze dramatyczne epizody życiowe: wybuch wojny, wiadomość o śmierci Ojca, dr Wojciecha Wielgusa, który poległ bohaterską śmiercią w bitwie pod Radłowem 7 września 1939 roku, a później trudne lata okupacji.

I już po opuszczeniu Sieprawia częste wizyty u

zaprzyjażnionych rodzin, jak też przy każdej nadarzającej się sposobności przelotu nad Sieprawiem, odwiedziny z lotu ptaka, podczas których, co stało się swego rodzaju rytuałem, zataczał zniżonym lotem kręgi nad kościołem, w pobliżu którego stała niegdyś organistówka, nad miejscem lokalizacji domu Wielgusów - Kozianów, rodzinnego domu Jego Ojca oraz nad domem koło młyna. Gościł też w Sieprawiu bardziej oficjalnie, w 2009 roku, jako honorowy uczestnik gminnych obchodów 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej i w 2016 roku w roli prelegenta w ramach cyklu „galeria wspomnień” organizowanego przez SPZS.

Dla mnie Pan Stanisław Wielgus to przede wszystkim świadek historii. W czasie naszej 15. letniej znajomości, którą sobie bardzo ceniłem, przeprowadziliśmy wiele rozmów, zarówno podczas jego przyjazdów do Sieprawia, jak i telefonicznie. Przekazał mi także nagrania swoich wspomnień z czasów spędzonych w Sieprawiu, z których spora część była publikowana na łamach biuletynu „Z czterech stron gminy”.

I na koniec nie sposób nie wspomnieć o jeszcze jednej pasji Pana Stanisława, czyli myślistwie, które uprawiał, co można stwierdzić bez nadmiernej przesady, do ostatnich lat swojego życia.

Panie Stanisławie, odwiedzałeś dawniej Siepraw, jak to sam nazywałeś - romantycznie, z lotu ptaka, później już tylko prozaicznie, za kierownicą samochodu. Teraz wróciłeś tu na zawsze. Spoczywaj w pokoju w tej sieprawskiej ziemi, którą szczerze kochałeś. Cześć Twojej Pamięci!”

/Krzysztof Król/

Odkrywamy nieznane karty naszej historii

Kościółek którego już nie ma

Pewnie każdy z Sieprawian, kiedy staje obok kościoła Świętego Marcina czuje żywsze bicie serca. Jest to bowiem takie miejsce, w którym historia przemawia do nas w szczególny sposób. To tutaj, na tym niepozomym wzgórku bije źródło naszej parafii, a może również miejscowości. Powszechnie uznaje się za pewnik, że w tym miejscu znajdował się pierwotny sieprawski kościół parafialny. Choć musimy zdać sobie sprawę, że teza ta nie jest potwierdzona naukowo. Podobnie otwartą sprawą pozostaje także geneza intrygującego sztucznego kopca, na którym do dziś wznosi się kościół Świętego Marcina. Stając w tym miejscu, w cieniu wysokich drzew i patrząc na ten skromny, a tak drogi naszym sercom drewniany kościółek, myśli same uciekają do dawnych wieków, a wyobraźnia przywołuje dawne obrazy tego miejsca. Bo mimo, że tutaj czas jakby się zatrzymał, to jednak zdajemy sobie sprawę, że zmiany jakie w ciągu długich wieków zaszły w tym miejscu były ogromne. W tej chwili wznosi się tutaj tylko sam kościół,

którego formę odnosimy do ostatniej przebudowy sprzed około dwustu pięćdziesięciu lat i z ogromnym ładunkiem sentymentu tytułujemy „Marcinkiem”. Co jednak było tu dawniej i jak wyglądała zabudowa tego miejsca? Są to pytania, na które pewnie nigdy nie znajdziemy jednoznacznej odpowiedzi. Nie są bowiem znane żadne wizerunki ani plany tego miejsca z czasów, kiedy kościół Świętego Marcina był świątynią parafialną. Pierwsze dokładniejsze przedstawienie terenów wokół kościoła Świętego Marcina znajdujemy dopiero na tzw. „Mapach Miega”. Są to mapy sporządzone przez Austriaków w latach 1779 - 1783. Na mapie tej bez trudu zlokalizujemy „Marcinek”, który przedstawiono schematycznie odwzorowując jego rzut poziomy. Kościół stoi oczywiście w tym samym co obecnie miejscu, a jego schematyczny obrys zdaje się wskazywać na budowlę znacznie większą od znanej nam dzisiaj, co mogłoby sugerować, że w czasie tworzenia mapy kościół nie był jeszcze zredukowany do obecnej formy.

Fakt, że nie mamy żadnych wizerunków ukazujących kościół Świętego Marcina sprzed osiemnastowiecznej przebudowy, nie oznacza, że nic na temat wyglądu tego kościoła nie wiemy. Zachowały się bowiem dokumenty pisane, które mniej lub bardziej precyzyjnie opisują ten kościół. Najstarszym takim dokumentem jest rejestr świętopietrza z lat 1325-1327, w którym podano, że Miłosław pleban kościoła z Sieprawia od dochodów tegoż kościoła płaci 2 skojce i 4 denary. Wzmianka ta potwierdza zatem, że w roku 1325 w Sieprawiu urzędował pleban, a więc istniała także parafia, która posiadała swój kościół. Nie podano jednak ani wezwania kościoła parafialnego, ani jego lokalizacji. Ze wzmianki tej możemy wyczytać jednak jeszcze jedną istotną informację. Mianowicie z podanej wysokości płaconego podatku można próbować obliczyć liczbę parafian. W ówczesnym, małopolskim systemie pieniężnym 1 skojec zawierał 32 denary. Łatwo więc wyliczyć, że z sieprawskiej parafii pobrano opłatę od 68 dorosłych osób. Do tej liczby dodać musimy liczbę osób nieobjętych obowiązkiem płacenia świętopietrza, czyli dzieci poniżej 13 roku życia. Przyjmując, że w średniowiecznych realiach takie dzieci stanowiły około 30% ludności okazuje się, że ówczesne zaludnienie parafii sieprawskiej oscylowało wokół 100 osób. Dla takiej liczby parafian całkowicie wystarczającym mógł być budynek kościoła o powierzchni zbliżonej do dzisiejszego Marcinka. Tak więc istniejący wtedy kościół parafialny mógł być budynkiem o wiele mniejszym od opisywanego w latach późniejszych. W tym kontekście wydaje się być wysoce prawdopodobnym, że kościół Świętego Marcina w swojej bardzo długiej historii przeszedł nie jedną, ale dwie przebudowy i to co widzimy obecnie to już jego trzecia forma. (Przemawia za tym także żywotność drewna jako budulca, która jest szacowana na około 250 lat. To, że nieliczne drewniane budynki istnieją dłużej, zawdzięczmy specjalnie selekcionowanemu materiałowi, doskonałej jakości wykonania i ponad przeciętną dbałości o budynek w trakcie użytkowania). Jeśli przyjmiemy za słuszną taką tezę to rodzi się pytanie kiedy powstał kościół w postaci, w jakiej dotrwał do drugiej połowy XVIII wieku. Nie ma na razie na nie odpowiedzi, a wzmianki o sieprawskim kościele w wiekach XIV, XV i XVI są bardzo skromne. Nieco informacji na ten temat przekazał nam Jan Długosz w „Liber beneficiorum dioecensis Cracoviensis”. Dzieło to powstało w latach 1470-1480, a więc ponad 150 lat od pierwszej wzmianki o istnieniu w Sieprawiu kościoła parafialnego. Liber beneficiorum Długosza, jak wskazuje jego tytuł, zajmuje się głównie uposażeniem kościołów i poświęca bardzo mało miejsca innym zagadnieniom. Tym niemniej w tym dziele zawarto informację, że kościół parafialny w Sieprawiu poświęcony jest Świętemu Marcinowi, a plebanem w tym kościele jest Bartłomiej. Cenna jest przekazana przez Jana Długosza informacja o wezwaniu kościoła, ale poza nią nie ma żadnych innych szczegółów odnośnie jego wielkości i lokalizacji. Jednak skrupulatne zestawienie przez kronikarza powinnośi należnych sieprawskiemu plebanowi pozwala nam wnioskować o zaludnieniu ówczesnej parafii a pośrednio o domniemanej wielkości kościoła parafialnego. I tak według Jana Długosza we wszystkich miejscowościach należących do parafii Świętego Marcina (tj. w Sieprawiu, Krzyszkowicach, Olszowicach, Zawadzie, Kawęczinach i Pogwizdowie) było

łącznie 106 łąnów kmiecych, 3 folwarki rycerskie (w Sieprawiu, Kawęczinach i Olszowicach), 3 łąny sołtysie (w Zawadzie, Krzyszkowicach i Olszowicach), 4 młyny (dwa w Sieprawiu i po jednym w Krzyszkowicach i Kawęczinach), 3 karczmy (w Sieprawiu, Krzyszkowicach i Olszowicach) oraz 4 domy zagrodników w Sieprawiu. Dane te pozwalają szacować liczbę parafian na około pięćset osób. Widać zatem ogromny skok demograficzny jaki dokonał się w ciągu stu pięćdziesięciu lat, to jest od pierwszej wzmianki o sieprawskim kościele. Wzrost liczby wiernych w sposób naturalny generował potrzebę odpowiedniego budynku kościelnego. Możliwe zatem, że to właśnie w tym okresie powstał kościół w formie która przetrwała do trzeciej ćwierci XVIII wieku - choć jest to w tej chwili tylko niepoparte żadnymi dowodami domniemanie.

Pierwszy dokładniejszy opis kościoła Świętego Marcina w Sieprawiu pochodzi z roku 1596. Wtedy to w ramach wizytacji kanonicznej dekanatu dobczyckiego miała miejsce także wizytacja sieprawskiej parafii. Wizytację przeprowadził czcigodny Krzysztof Kazimirski, prepozyt tarnowski, który działał z polecenia Najjaśniejszego Księcia Jerzego Kardynała Radziwiłła - administratora Episkopatu Krakowskiego. Oto co czcigodny Krzysztof Kazimirski przekazał na temat sieprawskiego kościoła: „Siepraw ma Kościół parafialny drewniany pod wezwaniem Świętego Marcina. Kościół ma sufit drewniany, malowany i prosty, okna nieuszkodzone, ściany kościoła pomalowane z wyobrażeniem krzyża pośrodku”. Ponadto odnośnie ścian skrupulatny wizytator zapisał, że są one pobrudzone przez pająki. Dalej dowiadujemy się, że „kościół ma trzy ołtarze, z których jeden główny murowany poświęcony ma figurkę i obrus nieuszkodzony oraz tablicę z napisanym tekstem konsekracji. Pozostałe dwa ołtarze są drewniane, przykryte dwoma obrusami. Jest też jeden ołtarz przenośny, ale niepewny i częściowo złamany”. Dalej następuje detaliczne wyliczenie wyposażenia kościoła, a składają się na nie: „Korporały dwa nieuszkodzone, mniej czyste, palle dwie, ręczniczek do oczyszczania kielicha jeden, okrycia kielicha dwa, bursa jedna chlebem z mąki po hostii nie zabrudzona i wino świeży zapach i smak utrzymujące, dzbanuszków jedna para z różnego materiału, jeden z cyny, drugi ze szkła, dzwonki trzy, kandelabrow trzy pary, jedna z cyny, dwie z drewna. Kadzielnica miedziana, żelazne narzędzia do cięcia chleba”. Kościół posiada: „cyborium drewniane czyste niezabezpieczone, dobrze zamknięte, w nim miedziane naczynie okryciem z prostego jedwabiu przybrane, są i inne dwa naczynka małe, jedwabiem okryte, w których ziarno mniej świeże odłożone w woreczkach mniej czystych mieści się. Naczynie na Krzyżmo cynowe zawierające Krzyżmo i oleje z minionego roku, bursa skórzana z dzwonkiem, świecę woskową płonącą przed cyborium, jedną parę chorągwi z latarniami, kandelabr miedziany wisi na środku kościoła”. Na wyposażeniu kościół ma także „chrzcielnicę drewnianą, spiżowy kocioł czysty z czystą wodą w sobie mieszczącą, mającą dobre zamknięcie lecz ze złą kłódką, która jest połączona ręką”. Kościół ma srebrne przedmioty: „Kielichy srebrne dwa, z których jeden z połączanego (srebra), trzeci cynowy. Krzyż srebrny jeden, monstrancję miedzianą. Ma szkatułki w liczbie siedmiu, z których dwie koloru czerwonego z obu stron z zamszu poszarpanego, jedną z materii żółtej i fioletowej, na przemian koloru fioletowego dwie, jedną z jedwabiu szorstkiego, druga z adamaszku

jedwabnego lazuruwego i białego koloru na przemian z zamszu jedną. Czarnego koloru jedną z materiału z zamszu, kilka ze swoimi sukienkami i wyposażeniem nieuszkodzonym. Kapa jedna z tkaniny wełną poprzetykaną, różnych kolorów. Zasłon sześć, z których jedną zamszu czerwonego na przemian z żółtym, drugą z okryciem z liniami białymi i czarnymi poprowadzonymi wzdłuż na przemian, dwie z tkaniny malowanej”. Kościół ma też: „komżę (rokiętę) jedną. Obrusów trzydzieści dwa. Szali cztery. Chusteczek lnianych bardzo cienkich pięć, ręczników siedem, humerał na czterdziestnicę z płótna czarnego, białego i czerwonego stosownie do powinności. Okrycie na katafalk z czarnego płótna. Chorągwi procesjonalnych pięć par.” Dalej wizytator wylicza księgi do Służby Kościelnej: „Mszał Rzymski, Księgę rytualnych modlitw, Graduał pergaminowy jest i drugi pruski pergaminowy, Antyfonarz pergaminowy pruski, żałobny psalterz papierowy”. A ponadto: „księgi do nauczania ludu i Historię Lombardzką.” Przytoczone wyżej, nieco przydługie, wyliczenie obrazuje nam kościół Świętego Marcina w latach jego świetności. Kościół był dostatnio wyposażony we wszelkie sprzęty potrzebne do sprawowania liturgii. W kolejnej części swego sprawozdania wizytator opisał otoczenie kościoła. Dowiadujemy się zatem, że dach Kościoła nie jest zupełnie dobry, ale dzwonnica jest dobra i posiada trzy dzwony, a czwarty dzwon ogłaszający słowa umieszczony jest w środku kościoła. Cmentarz przykościelny nie jest za to w najlepszym stanie, bo nie jest dobrze ogrodzony a kostnica nie jest pokryta dachem. Można przyjąć za pewnik, że zarówno dzwonnica jak i kostnica znajdowały się w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła, a sam kościół był otoczony przez cmentarz. Sprawa położenia pozostałych zabudowań parafialnych wymienionych w protokole nie jest już tak oczywista. Jednak jeśli nie były one posadowione wprost na kościelnym wzgórku, to musiały znajdować się w jego bezpośrednim sąsiedztwie. A według protokołu w skład budynków plebańskich wchodziły: dom plebański, w którym mieszkał proboszcz Rosław z Nieskichowa, dalej wymieniony jest opuszczony dom z ogrodem i dwoma stawami oraz dom dla wikariusza, w którym przebywa zarządca szkoły. (Plac przeznaczony na dom zarządcy szkoły jest pusty i ma opuszczony ogród). Protokół wizytacyjny kończy się uwagami i zaleceniami. W pierwszej kolejności znajduje się zalecenie, aby nie celebrowano nabożeństw na przenośnym ołtarzu, gdyż jest on niepewny, lecz aby celebrować na wielkim ołtarzu. Ponadto zalecono chronić w zakrystii klucz do puszek na komunikanty i chrzcielnicę oraz naprawić zamek do chrzcielnicy. Polecono również aby nie korzystać z kielicha cynowego, albo przygotować i poświęcić do niego patenę srebrną. Ostatnie wskazanie dla proboszcza dotyczące się spraw materialnych dotyczyło pochówków w kościele, z których dochód ma być przeznaczany na budowę kościoła. Dochód ten ma być spisywany w dwóch kajetach, w których przyjęcia dochodów na budowę kościoła i składek jałmużników będą wiernie zapisywane. Jeden kajet ma być przechowywany u plebana, a drugi u opiekunów Kościoła. Nie wiadomo co miano na myśli pisząc o budowie kościoła, czy chodziło o remonty kościoła Świętego Marcina, czy też już miano na myśli budowę całkowicie nowej świątyni?

Kolejna wizytacja parafii sieprawskiej miał miejsce w dniu 29 Maja 1618 roku. W czasie od poprzedniej wizytacji w kościele Świętego Marcina niewiele się zmieniło, ale jako,

że jest to ostatni opis tego kościoła, w okresie gdy pełnił on funkcję świątyni parafialnej, warto zapoznać się z przekazanym nam przez wizytatora opisem, a brzmi on tak: „Kościół Parafialny drewniany, konsekrowany pod wezwaniem Św. Marcina. (...) Dach kościoła od północy zmurszały, cmentarz rozrzucony. Strop pokryty z łąt drewnianych. W dzwonnicy są trzy dzwony, czwarty do ogłaszania w kościele. Cyboryum jest w tabernakulum ołtarza głównego, w którym widoczna jest wielka puszka srebrna ze srebrem jedwabnym i dwoma czystymi woreczkami zawierającymi sakrament. Kościół ma też bursę z chorągwiemi i latarniami do komunii chorych. Sakrament jest odnawiany w ósmym dniu. Świeca woskowa przed tabernakulum płonie. Pojemnik na oleje cynowy z świętymi olejami świeżymi. Chrzcielnica jest kamienna z misą i czystą wodą. Zagłębienia przy chrzcielnicy nie ma: chrzcielnica jest dobrze zamykana. Obie metryki są pisane w księgach wiązanych. Ołtarze są trzy: wielki murowany, poświęcony, nieuszkodzony, dwa inne drewniane. Ma też część przenośną (ołtarza) starą, nieuszkodzoną. Jest pokazany sprzęt liturgiczny ołtarza: korporały cztery, bursa jedna, zasłony trzy, butelka cynowa na wino, które w komplecie razem z chlebem jest sprzedawane. Żelazne narzędzia do opłatków są stare. Zobaczono też srebro kościoła. Kielichy srebrne z patenami dwie. Jest krzyż srebrny jeden. Także monstrancja srebrna pozłacana z Roku 1610, przygotowana z jałmużn wartości stu florenów. Jest jedna para ampułek cynowych. Kadzielnica miedziana. Jest ornat jeden z białego zamszu. Jest jeden z płótna złotego koloru czerwonego i żółtego. Jest jeden z zamszu żółtego na wzór płótna złotego. Jest jeden z materiału flandryjskiego w kwiaty, jest jeden z atłasku koloru woskowego. Jest jeden z zamszu czerwonego. Jest jeden ze zwykłego jedwabiu koloru fioletowego. Jest jeden z adamaszku fioletowego. Jest jeden z zamszu. Jest jedna kapa z czerwonego zamszu. Także widziano antependia. Jedna z adamaszku białego do ołtarza wielkiego i inna z atłasku koloru woskowego, jest jedna do ołtarza mniejszego z materiału flandryjskiego, jest alba, rokiety dwie. Widziano księgi kościoła: mszał jeden, księgę ze zbiorem rytualnych modlitw graduał pergaminowy, antyfonarz i psalterz drukowany, graduał stary, antyfonarz pergaminowy.”

Wizytator wspomina także, że pleban Rosław Żelinski ma dom z ogrodem i dwoma stawami rybnymi naprawionymi. Jest też dom dla zarządcy szkoły nowo kupiony przez obecnego zarządcę ze starym ogrodem. W zaleceniach powizytacyjnych podano: „Przede wszystkim ogrodzenie cmentarza i dach kościoła od północy niech zostanie naprawiony. Woda w chrzcielnicy niech stale będzie doglądana i ciągle raz w miesiącu wymieniana, mała sadzawka lub zagłębienie do mycia rąk po chrzcie niech zostanie wydrążone u stóp chrzcielnicy. Korporały niech będą często prane. Inwentarz przedmiotów Kościoła niech będzie zapisywany w Księdze obowiązanej. Ornat czarny z moheru niech zostanie kupiony. Rachunek przez dobrodziejów z pieniędzy stałych niech będzie robiony w dniu Św. Marcina.”

Przeprowadzane w kolejnych latach wizytacje parafii sieprawskiej zawierają wzmianki o kościele Świętego Marcina, ale jako że utracił on atrybut parafialności, to wizytatorzy nie opisują go zbyt dokładnie. Jednak zachowane protokoły powizytacyjne aż do roku 1747 włącznie jednoznacznie wskazują, że kościół ten istniał w

niezmienionej od przełomu XVI i XVII wieku formie, był okresowo używany i konserwowany. Protokół po wizytacji przeprowadzonej w 1655 przez Najjaśniejszego i Przewielebnego Pana Mikołaja Oborskiego z łaski Boga i siedziby apostolskiej Biskupa Laodycei Sufragana, Archidiacona, Wikariusza w Sprawach Duchowych i Oficjała generalnego Krakowskiego informuje, że w Sieprawiu istnieje kościół, który był kiedyś parafialnym pod wezwaniem Świętego Marcina, konsekrowany i mający trzy ołtarze. Zaraz po wzmiance o ołtarzach zapisano budzące wątpliwości interpretacyjne zadanie o przeniesieniu (przy czy nie sprecyzowano czego) na kościół Świętego Michała Archaniola. Ksiądz Adam Pitala zinterpretował to zdanie jako odnoszące się do przeniesienia ołtarzy, choć sam się z taką tezą nie do końca zgadzał. Sądzę, że wczytując się w to zdanie można przyjąć, że piszący miał raczej na myśli przeniesienie parafialności kościoła na nowy budynek i nowe wezwanie. Przy takiej interpretacji nie ma sprzeczności w informacjach o odbywanych w kościele Świętego Marcina celebracjach i informacji o braku ołtarza. (Fakt, że ołtarze nie zostały przeniesione znajduje także potwierdzenie w relacjach z wizytacji w kolejnych latach). Dalej protokół z 1655 roku zawiera informację, że kościół ma dzwonnice, w której znajduje dzwon obwieszczający. Kościół nie ma jednak żadnych sprzętów liturgicznych, lecz gdy się w nim celebrowe, są one przynoszone z kościoła parafialnego. I jest jeszcze jedna bardzo ciekawa informacja o Marcinku w omawianym protokole. W zaleceniach powizytacyjnych podano, że kościół Świętego Marcina razem z parafialnym cmentarzem powinien być jak najszybciej odbudowany i otoczony kamieniami. Przy czym remonty te powinny być wykonane przy pomocy parafian, których należy przymusić odmową pochówków i strachem.

Niezwykle ciekawe informacje o kościele Świętego Marcina znajdziemy w dokumencie powstałym w wyniku kolejnej wizytacji kanonicznej, jaka odbyła się w 31 marca roku pańskiego 1665. Zapisano tam, że w Sieprawiu jest kościół Świętego Marcina, drewniany i z dawnych czasów. W chwili pisania protokołu jest on jakby kaplicą dla kościoła parafialnego odwiedzaną z procesjami kilka razy w roku i wtedy jest odprowadzana w nim ofiara mszy świętej. I dalej wizytator podaje następujące informacje: „Jak wieść niesie, i w co należy wierzyć, w wyżej wspomnianym Kościele Świętego Marcina, światła płoną w porze nocnej, biją dzwony i inne rzeczy nadprzyrodzone wydarzają się cudownie w nim. Wiadomo od proboszcza tej miejscowości, że w nim pogrzebani spoczywają trzy zakonnice i Bogu poświęcone dwie dziewice i trzech mnichowie a także wokół niego była pochowana wielka liczba wiernych oczekujących na dzień ostatecznego sądu. Ma dołączoną małą dzwonnice, w której jest dzwon obwieszczający cmentarza, otoczonego drewnianymi sztaketami. Urządzeń żadnych nie posiada, lecz gdy się w nim odprowadza, z parafialnego murowanego są przynoszone.” Na koniec wizytacji zalecono aby dach i ściany kościoła Świętego Marcina a także ogrodzenia leżącego przy nim cmentarza zostały naprawione.

Protokół z kolejnej wizytacji odbytej dnia 7 grudnia 1730 roku zawiera tylko króciutką informację, że w Sieprawiu znajduje się kaplica Świętego Marcina, która kiedyś była kościołem parafialnym. Za to kolejna wizytacja przeprowadzona w 1747 roku przez Klemensa Stanisława Kostkę Herkę, Doktora Filozofii i Profesora, Kustosza

Kościoła Kolegiaty Bobowskiej, Proboszcza Drogińskiego z Delegacji Jego Wysokości Księcia, Jaśnie Oświeconego i Przewielebnego Księdza Pana Andrzeja Stanisława Kostki Hrabiego na Załuskich Załuskiego, Biskupa Krakowskiego, Księcia Siewierskiego zawiera bardzo dokładny opis kościoła Świętego Marcina. Wizytator wymienia ten kościół wśród znajdujących się w parafii kaplic. W protokole napisano zatem, że kaplica Świętego Marcina jest drewniana, pokryta gontami, konsekrowana, a rocznica dnia jej poświęcenia według zwyczaju jest czczona, w niedzielę pierwszą po Uroczystości Świętej Jadwigi. Podłoga w kościele jest drewniana: w chórze mniejszym stara i prosta, a w chórze większym nowa, jednak po bokach brak jest podłogi w ogóle. Okien pięć, małej naprawy wymagających. Ławek nie ma, poza jedną przy zakrystii, która jest drewniana i zupełnie pusta. Wielki ołtarz jedyny, z mensą kamienną konsekrowaną i o budowie roboty skrzynkowej, drewniany, godnie wykonany i pomalowany. W środku ołtarza jest obraz Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika, a powyżej ołtarz zawiera obraz Świętego Marcina. Ambona o budowie nader prostej, niepomalowana. Ściany dobre, dwoje drzwi, zamykanych wiszącymi kłódkami. Niegdyś, jak powiadają, kościół ten był parafialnym sieprawskim, przed wzniesieniem murowanego. Teraz tylko jest uważany za filialny, do którego nie ma żadnych powinności i żadnego sprzętu, lecz konieczne parametry do sprawowania Mszy, kiedy dochodzi tam do odprawienia, z tego murowanego Kościoła są dostarczane. Ma sygnaturkę pośrodku dachu z dzwonkiem, i cmentarz, istniejący od dawien dawna, drzewami tylko obsadzony.” Na koniec wizytator zlecił proboszczowi Błażewi Gnielskiemu, że w kościele Świętego Marcina ma sprawić posadzkę i podłogę, a gonty i szyby ostatnio do wiatru wybite ma naprawić.

Z opisu powyższego wynika jasno kilka istotnych faktów. Po pierwsze w połowie XVIII wieku kościół Świętego Marcina był budynkiem dostatecznie zadbanym i w nienajgorszym stanie technicznym. (Zresztą w innej części protokołu postawione przez wizytatora zarzuty o zaniedbywaniu budynków plebańskich sieprawski proboszcz odpiął zaangażowaniem w remont kościoła filialnego Świętego Marcina). Po drugie kościół w tym czasie był budynkiem dość sporych rozmiarów złożonym z prezbiterium (chóru mniejszego) i nawy (chóru większego), a ponadto uzupełnionym o zakrystię. O wielkości kościoła można też wnioskować z liczby drzwi i okien. Skoro drzwi było dwoje a okien aż pięć, czyli tyle samo co dużych okien w murowanym kościele Świętego Michała to można sądzić, że ówczesny kościół świętego Marcina mógł być tylko nieznacznie mniejszy od nowego kościoła murowanego (Co do okien, to trzeba jeszcze brać pod uwagę, że w starych, szczególnie drewnianych, kościołach prawie zawsze okna sytuowano tylko po stronie południowej. Tak też jest np. w naszym sieprawskim „Starym Kościele”). Po trzecie zauważyć należy, że postępowała jednak powolna destrukcja kościoła. Nie było już dzwonnicy, a istniała tylko sygnaturka na dachu. Teren kościoła i cmentarza nie był ogrodzony. Podłogi we wnętrzu były zniszczone, a z istniejących kiedyś trzech ołtarzy pozostał już tylko jeden - główny. We wnętrzu kościoła nie było ławek, zakrystia była pusta. Po czwarte dzięki szczegółowości protokołu wizytacyjnego mamy dosyć dokładny opis ołtarza wielkiego. Był to, jak czytamy ołtarz roboty skrzynkowej, godnie wykonany. Było to zatem

dzieło, którego wartość uznawano i doceniano. Zawierał on w sobie obrazy świętych Stanisława (na dole) i Marcina (w szczycie). Ołtarz był zatem sporych rozmiarów a jego forma skrzynkowa wskazuje na średniowieczną proveniencję. Wynika stąd, że ołtarz wielki z tego kościoła nie był z niego przenoszony do nowej świątyni parafialnej. Po piąte wreszcie wydane proboszczowi przez wizytatora zalecenia co do przeprowadzenia koniecznych remontów w kościele wskazują, że nie brano wówczas pod uwagę przebudowy tego budynku.

Przytoczony opis kościoła Świętego Marcina z 1747 roku pokazuje jego stan tuż przed przekształceniem tego obiektu do formy jaką mamy dzisiaj. Nie wiemy jakie były motywy podjęcia decyzji o radykalnym zredukowaniu bryły kościoła. Z drugiej jednak strony musimy być wdzięczni ludziom, którzy jednak zachowali dla nas, choć w takiej

postaci, to bezcenne dziedzictwo jakim jest kościół Świętego Marcina - świątynię, której kamienny ołtarz główny trwa w tym samym miejscu niezmiennie od ponad 700 lat, choć w tym czasie zmieniał się budynek kościoła, który go otaczał. Dzięki temu my również, tak jak pokolenia, które nas poprzedzały, możemy czerpać duchową energię, która płynie z tego niezwykłego miejsca.

/Stanisław Konarski/

Z prawem na ty

Słowo wstępu

W ostatnim czasie ustawodawca wprowadził kilka nowych instytucji prawnych, na które warto zwrócić uwagę tj. program Aktywny Rodzic oraz wakacje od ZUS dla przedsiębiorców. Poniżej opisuję nowe programy. Zatem jeżeli jesteście Państwo zainteresowani kiedy i kto może skorzystać z programu aktywny rodzic albo wakacje od ZUS-u, to zapraszam do lektury poniższego artykułu.

AKTYWNY RODZIC

Z programu Aktywny Rodzic można korzystać **od 1 października 2024 roku**. Wprowadza on nowe świadczenia pieniężne dla rodzin i ma na celu ułatwienie rodzicom pogodzenie aktywizacji zawodowej z realizacją zadań związanych z rodzicielstwem i wychowaniem dzieci. Wnioski o korzystanie z programu należy składać drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu elektronicznego

PUE ZUS. Regulacje w tym zakresie określa ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic” (Dz.U. z 2024 r. poz. 858).

Jakie świadczenia mogą być realizowane w ramach programu?

Program obejmuje następujące świadczenia:

- **aktywni rodzice w pracy** - jest to nowe świadczenie,
- **aktywnie w żłobku** - świadczenie zastępuje dofinansowanie do żłobka,
- **aktywnie w domu** - świadczenie zastępuje rodzinny kapitał opiekuńczy.

Co warto wiedzieć?

Możliwy jest wybór jednego z trzech świadczeń, natomiast na to samo dziecko, za dany miesiąc może być wypłacone tylko jedno ze świadczeń. Istnieje jednak możliwość wielokrotnej zmiany świadczeń (czyli rezygnacji z jednej formy wsparcia i skorzystania z innej formy).

Od świadczeń nie będą pobierane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, ani składki na ZUS.

Świadczenia przysługują rodzinie bez względu na wysokość jej dochodu i nie podlegają egzekucji administracyjnej i komorniczej.

Jakie są zasady świadczenia „aktywni rodzice w pracy”?

Świadczenie to przysługuje:

- aktywnym zawodowo rodzicom lub opiekunom na dziecko w wieku od 12. do 35. miesiąca,
- na dziecko w wysokości: (i) 1500 zł miesięcznie, albo (ii) 1900 zł miesięcznie - jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki albo pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Co to znaczy, że rodzic jest aktywny zawodowo?

Oznacza to, iż rodzic uiszcza ubezpieczenie emerytalne i rentowe tj. np. jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, albo prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą albo pobiera zasiłek macierzyński albo chorobowy albo opiekuńczy.

Wniosek o świadczenie może złożyć: (1) rodzic dziecka (matka albo ojciec), (2) opiekun faktyczny, (3) rodzic zastępczy, (4) osoba prowadząca rodzinny dom dziecka.

Świadczenie nie przysługuje na dziecko, które uczęszcza do przedszkola, żłobka, klubu dziecięcego lub jest pod opieką dziennego opiekuna.

Jakie są zasady świadczenia „aktywnie w żłobku”?

Świadczenie to przysługuje:

- na dofinansowanie kosztów objęcia dziecka opieką w żłobku, klubie dziecięcym albo sprawowaną przez dziennego opiekuna,
- na dziecko w wysokości: 1500 złotych miesięcznie, albo 1900 złotych miesięcznie, jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki albo pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością

samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji - nie więcej jednak niż wysokość opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna,

- do końca roku szkolnego, w którym dziecko skończy 3 lata, a gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym - do końca roku szkolnego, w którym skończy 4 lata.

Wniosek o świadczenie może złożyć: (1) rodzic dziecka (matka albo ojciec), (2) opiekun faktyczny, (3) opiekun prawny, (4) osoba sprawująca nad dzieckiem pieczę bieżącą, (5) osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej, (6) osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, (7) dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Świadczenie dotyczy dzieci, które uczęszczają do żłobka, klubu dziecięcego (znajdującego się w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych) lub są objęte opieką opiekuna dziennego (znajdującego się w wykazie opiekunów dziennych).

Jakie są zasady świadczenia „aktywnie w domu”?

Świadczenie to przysługuje:

- na każde dziecko w rodzinie, które skończyło 12 miesięcy, do ukończenia przez nie 35. miesiąca życia,
- na dziecko w wysokości 500 zł miesięcznie, niezależnie od tego, czy dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności.

Wniosek o świadczenie może złożyć: (1) rodzic dziecka (matka albo ojciec), (2) opiekun faktyczny.

Świadczenie dotyczy rodziców dzieci, którzy nie będą uprawnieni lub z własnej woli nie zdecydują się na skorzystanie ze świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub „aktywnie w żłobku”, ponieważ pozostaną nieaktywni zawodowo lub ich dziecko nie uczęszcza do instytucji opieki.

WAKACJE SKŁADKOWE

Jest to program skierowany do mikroprzedsiębiorców, którzy **raz w roku kalendarzowym** mogą skorzystać z ulgi pozwalającej na **niepłacenie składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne** (nie obejmuje składek na ubezpieczenie zdrowotne). Regulacje w tym zakresie określa ustawa z dnia 9 maja 2024 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 863). Od 1 listopada 2024 roku przedsiębiorcy mogą składać wnioski o skorzystanie z ulgi (jest to rozwiązanie dobrowolne i on sam decyduje czy i kiedy chce ją wykorzystać), zatem **w grudniu 2024 roku** będą oni mogli skorzystać z tego programu i w styczniu 2025 roku nie płacić obowiązkowych składek ZUS za grudzień 2024 roku.

Kto może skorzystać z ulgi?

Z ulgi mogą skorzystać:

- przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą,
- przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej (wspólnicy spółek

cywilnych).

Dodatkowo tacy przedsiębiorcy muszą spełnić kilka warunków:

1. W miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku przedsiębiorca miał zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 10 ubezpieczonych (czyli w tym samozatrudnieni).
2. W ostatnich 2 latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku przedsiębiorca nie osiągnął przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub w co najmniej jednym roku z 2 ostatnich lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku osiągnął roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro.
3. Przedsiębiorca jako ubezpieczony w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku oraz w okresie od początku roku kalendarzowego złożenia wniosku do dnia złożenia tego wniosku nie wykonywał pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku kalendarzowym rozpoczęcia działalności gospodarczej lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.
4. W miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku przedsiębiorca jako ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Warto mieć na uwadze, że dla możliwości skorzystania z ulgi nie ma znaczenia wybrana przez przedsiębiorcę forma rozliczania podatku dochodowego.

Kto nie skorzysta z ulgi?

Z ulgi nie skorzystają:

- przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą albo wspólnicy spółek cywilnych

niespełniający kryteriów wskazanych powyżej,

- wspólnicy spółek jawnych, partnerskich, komandytowych,
- jednoosobowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Co należy zrobić, aby skorzystać z ulgi?

Przedsiębiorca powinien złożyć wniosek RWS do ZUS w miesiącu poprzedzającym miesiąc, który ma zostać objęty ulgą za pośrednictwem systemu informatycznego PUE ZUS.

Na co warto zwrócić uwagę rozważając skorzystanie z ulgi?

Istotnym jest, że:

1. ulga nie ma wpływu na uprawnienie do zasiłku chorobowego (tj. przedsiębiorca zachowuje prawo do zasiłku chorobowego, jeśli spełnia odpowiednie warunki), a także na wysokość świadczeń emerytalno-rentowych,
2. na czas korzystania z wakacji od ZUS nie trzeba zawieszać prowadzenia działalności gospodarczej tylko prowadzić ją normalnie (sprzedawać towary/usługi, wystawiać faktury, a tym samym uzyskiwać przychody oraz generować koszty).
3. składki zostaną pokryte przez budżet państwa w minimalnej kwocie wymaganej dla danego przedsiębiorcy, zatem może to generować problem, jeżeli przedsiębiorca opłaca składki ZUS w wyższej wysokości w celu uzyskania wyższego świadczenia emerytalnego, ponieważ nie ma możliwości dopłacenia różnicy, która pozwoliłaby na zachowanie wyższej podstawy do świadczenia emerytalnego,
4. skorzystanie z ulgi zwiększy podstawę opodatkowania tj. przedsiębiorca będzie musiał zapłacić wyższy podatek.

/Karolina Bobrowska
radca prawny/

O sporcie w gminie

Jordan - początek rundy jesiennej

Po rozegraniu 6 spotkań, odmłodzona i będąca w przebudowie I drużyna seniorów Jordana z dorobkiem 6 pkt zajmuje 11 miejsce w tabeli klasy okręgowej. W dotychczas rozegranych meczach padły następujące wyniki: Wróblowianka Wróblowice - Jordan 4:1, Jordan - Złomex Branice 4:10 (wynik hokejowy), Pasternik Ochojno - Jordan 1:2, Orzeł Myślenice - Jordan 3:1, Górnik Wieliczka - Jordan 7:1, Jordan - Błękitni Bodzanów 2:1. Liderem grupy jest Złomex Branice z kompletem 21 pkt. Tabelę zamyka na 14 miejscu Pasternik Ochojno 1 pkt. Nowym trenerem seniorów od początku rundy został Marcin Przęczek ostatnio pracujący w Dalinie Myślenice. Zastąpił on grającego trenera Marcina Kwatera, który prowadził zespół przez 7 lat, wprowadzając go do klasy okręgowej i zdobywając z nim

Puchar Polski na szczeblu PPN Myślenice. Asystentem trenera został Marek Szuba, który poprowadzi drużynę juniorów. Najmłodszymi piłkarzami zajmuje się Damian Maciejewski. Obecnie w zakliczyńskim klubie gra i trenuje 6 zespołów: I i II drużyna seniorów, juniorzy, trampkarze, młodziki i orłki. O wynikach zaplecza piłkarskiego Jordana napiszemy w podsumowaniu rundy jesiennej po jej zakończeniu.

Wszystkim piłkarzom z Zakliczyna życzymy wielu sportowych sukcesów.

/Wiesław Świech/

Pola chwały
str. 12

Początek roku w Zespole Placówek Oświatowych w
Zakliczynie str. 14

Dzień kropki w Zespole Placówek Oświatowych w
Zakliczynie str. 15

Dzień kropki w Zespole Placówek Oświatowych w
Zakliczynie str. 15

Przyszedł Pan Wrzesień i nadeszła Jesień
str. 15

Przyszedł Pan Wrzesień i nadeszła Jesień
str. 15

Pożegnanie lata w Przedszkolu w Zakliczynie
str. 16

Wrzesień w Łyczance
str. 16

Pierwszy Dzień Jesieni w naszym przedszkolu
str. 16

Termomodernizacja budynku remizy OSP w Zakliczynie
str. 22

Pomoc dla powodzian
str. 7

Nowoczesne i przyjazne dzieciom miejsce: Wyremontowana
stołówka w szkole w Łyczance str. 17

Nowoczesne i przyjazne dzieciom miejsce w szkole w
Łyczance str. 17

Kolejny etap przygotowań do oddania do użytku
nowego przedszkola w Zakliczynie str. 8

Wydawca: GMINA SIEPRAW

Redakcja: Wanda Matoga

Współpraca redakcyjna: Wiesław Świech

Autorzy artykułów: Michał Baran, Karolina Bobrowska, Renata Bujas, Dorota Buszko, Agnieszka Czernecka, Barbara Figlewicz, Ewa Jania, Stanisław Konarski, Krzysztof Kowalczyk, Krzysztof Król, Tomasz Kurek, Barbara Matoga, Urszula Motyka, Edyta Muniak, Piotr Nowak, Renata Nowak-Karcz, Paulina Siekierczak-Bujas, Iwona Suder, Wioletta Ślusarczyk, Władysław Świech, Bogusław Żyła

Kontakt z Redakcją: (12) 37 21 800 lub listownie: **Urząd Gminy Siepraw,**
Ul. Kawęciny 30, 32-447 Siepraw,
z dopiskiem „Z Czterech Stron Gminy”

Skład i łamanie komputerowe: Robert Kiszka

